

Xocalı Soyqırımı – 29 Daycest

Respublikanın kütləvi və ixtisaslaşdırılmış kitabxanaları, Mərkəzləşdirilmiş Kitabxana Sistemləri üçün metodik tövsiyələr

BAKI - 2021

Tərtibçi:

A.Məmmədova

İxtisas redaktoru:

K.M.Tahirov,

professor,

Əməkdar mədəniyyət işçisi

Xocalı Soyqırımı – 29: daycest / tərt. ed.
A.Məmmədova; ixtisas red. K.Tahirov.- Bakı, 2021.–106 s.

Tərtibçidən

1992-ci il fevralın 25-dən 26-a keçən gecə baş vermiş Xocalı Soyqırımı Azərbaycan tarixinin ən dəhşətli və faciəli səhifəsidir. Bu amansız və qəddar soyqırımı aktı insanlıq tarixinə ən dəhşətli kütləvi terror aktlarından biri kimi daxil olmuşdur.

Təqdim olunan daycestdə - (“*digest*”- ingilis dilindən tərcümədə “*xülasə*”, “*toplu*” mənasını verir) Xocalı Soyqırımı ilə bağlı 2016-2020-ci illərdə dövrü mətbuat səhifələrində dərc edilmiş məqalələr araşdırılmış və seçmə yolu ilə istifadəçilərin diqqətinə təqdim olunmuşdur. Daycestin hazırlanmasında əsas məqsəd geniş istifadəçi kütləsini baş vermiş faciə haqqında materiallarla tanış etməkdən ibarətdir. Daycestdə məqalələr illər üzrə, daxildə isə əlifba ardıcılığı ilə verilmişdir.

Nəşrlə bağlı rəy və təkliflərini Milli Kitabxanaya ünvanlayan mütəxəssis və oxuculara əvvəlcədən öz minnətdarlığımızı bildiririk.

Ünvan: AZ-1000 Bakı şəh., Xaqani küç. 57

E-mail: metodik@mail.ru

URL: www.anl.az

2016

Abbaslı, T. Ruhlar şəhəri – 24. Yaşı iyirmi dördə, dərdi ərsə yetsə də, haqqı beynəlxalq hüququn qulağına çatmayan məzar - Xocalı... / Tahir Abbaslı // Mədəniyyət.-2016.- 28 fevral.- S. 15.

<http://www.anl.az/down/meqale/medeniyyet/2016/fevral/479029.htm>

613 ölüm, 1275 əsir, 150 itkin, valideynlərinin hər ikisini itirmiş 25, birini itirmiş 130 uşaq!..

Müəllif bildirir ki, ağılı başında olan bütün bəşər övladları üçün ən zirvə acı sayılan bu faktlardan sonra, “dünya malı” deyilən beş milyardlıq maddi ziyanı, 24 ildir foto, kino, telelentlərdə gördüyümüz, qəzet-kitablardan oxuduğumuz digər faktları milyonuncu kərə sadalamamaq da olar.

Abbasov, E. Xocalı qətləmə erməni xislətinin güzgüsü / Elçin Abbasov // Xalq qəzeti.-2016.- 26 fevral.- S.9.

<http://www.anl.az/down/meqale/xalqqazeti/2016/fevral/480057.htm>

Müəllif əvvəldə bildirir ki, Azərbaycan xalqı son 200 il ərzində zaman-zaman erməni millətçilərinin etnik təmizləmə, soyqırımı siyasətinin qurbanına çevrilmişdir. Ölkəmizə qarşı əsassız ərazi iddiaları ilə çıxış edən ermənilər tarixin müxtəlif mərhələlərində, 1905-1907, 1918-1920-ci illərdə baş vermiş hadisələr zamanı minlərlə soydaşımızı amansızcasına qətlə yetirmişlər. Burada qeyd olunur ki, onların yaşadıkları şəhərlər, kəndlər talan-qarət edilmiş, dinc əhali qaçqın və didərgin vəziyyətinə

salınmışdır. Tarixin bütün mərhələlərində ermənilər tərəfindən törədilmiş bu cinayətlər kütləvi qırğınlarla müşayiət olunmuşdur.

Məqalədə qeyd olunur ki, 1988-ci ildən başlamış Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi tarixində ən qanlı, tükürpədicə hadisələrdən biri isə Xocalıda baş vermişdir.

Sonda bildirilir ki, bu müdhiş faciənin ildönümü ölkəmizdə olduğu kimi, hər il dünyanın müxtəlif dövlətlərində yaşayan soydaşlarımız və dost xalqların nümayəndələri tərəfindən də yad edilir. Dünyanın nüfuzlu qəzet və jurnallarında faciəyə həsr olunmuş məqalələr dərc olunur.

Abdullayeva, Z. Xocalı: düşünülmüş soyqırımı / Zümrüd Abdullayeva // Respublika.-2016.- 20 fevral.- S.6

<http://www.anl.az/down/meqale/respublika/2016/fevral/478418.pdf>

Məqalənin əvvəlində bildirilir ki, insanlıq adına ləkə gətirən, bəşər tarixində ən dəhşətli faciələri belə kölgədə qoyan Xocalı soyqırımı xalqımızın ürəyinə vurulan, heç zaman sağalmayan, qaysaqılanmayan, zaman-zaman dərinləşən, dövr edən yaradır.

Müəllif həmin dövrlərdə Respublika Xəstəxanasının baş həkimi işləyən, Azərbaycan Tibb Universitetinin professoru, Azərbaycan Ağsaqqalar Şurası İdarə Heyətinin üzvü Maqsud Qasimovun, professor Hidayət İsayevin özlərinin şahidi olduğu hadisələrlə bağlı fikirlərini qələmə almışdır.

Məqalənin sonunda yekun olaraq qeyd olunur ki, Xocalıda baş verənləri nə unutmaq, nə də bağışlamaq olar. Bu cinayətin günahkarları, hər kəs öz cəzasını almıdır.

Aslanov, T. Xocalı soyqırımı: Beynəlxalq hüquq və sağlam düşüncə üstün gəlir / Tural Aslanov // Azərbaycan.-2016.- 23 fevral.- S. 7.
<http://www.anl.az/down/meqale/azerbaycan/2016/fevral/478637.pdf>

Məqalənin əvvəlində bildirilir ki, tarixin müxtəlif dövrlərində ermənilər tərəfindən soyqırımına məruz qalan Azərbaycan xalqı növbəti belə faciə ilə XX əsrin sonlarında Xocalıda üzləşdi. Bu, bəşər tarixində az-az təsadüf olunan dəhşətli cinayətlərdən biri və Ermənistanın ölkəmizə hərbi təcavüzünün kulminasiya nöqtəsi idi.

Müəllif qeyd edir ki, ermənilərin Xocalıda azərbaycanlılara qarşı həyata keçirdikləri kütləvi qırğının soyqırımı aktı olmasını beynəlxalq hüquq normaları da təsdiqləyir. Belə ki, soyqırımı cinayətinin hüququ məzmunu BMT Baş Məclisinin 1948-ci il 9 dekabr tarixli 260 nömrəli qətnaməsi ilə qəbul edilmiş “Soyqırımı cinayətinin qarşısının alınması və cəzalandırılması haqqında Konvensiya” ilə müəyyən edilib. Xocalı soyqırımı xarakter etibarilə beynəlxalq cinayət kateqoriyasına aiddir.

Sonda qeyd olunur ki, bu bəyannamə ilə ABŞ-da Xocalı soyqırımını tanıyan və pisləyən ştatların sayı 20-ə çatıb.

Bayramov, V. Xocalı soyqırımı-bəşəriyyətə qarşı müdhiş cinayət: Dünyanın ən dəhşətli faciəsi / Vaqif Bayramov // Xalq qəzeti.-2016.- 26 fevral.- S.7.

<http://www.anl.az/down/meqale/xalqqazeti/2016/fevral/480119.htm>

Məqalənin əvvəlində müəllif bildirir ki, Xocalı soyqırımını zamanı 613 nəfər dinc sakin, o cümlədən 63 uşaq, 106 qadın, 70 qoca xüsusi qəddarlıqla qətlə yetirilib. Xocalıda 56 nəfər xüsusi qəddarlıqla öldürülüb, 1000 nəfərdən artıq adam, o cümlədən 76 uşaq əlil olub, 8 ailə tamamilə məhv edilib, 25 uşaq hər iki valideynini, 130 uşaq valideynlərindən birini itirib, 1275 nəfər girov götürülüb. Bu günədək 150 nəfər Xocalı sakininin taleyi ilə bağlı heç bir məlumat yoxdur.

Müəllif həmçinin qeyd edir ki, Xocalının işğal edilməsində məqsəd bir tərəfdən Qarabağın dağlıq hissəsində azərbaycanlılardan ibarət olan, strateji əhəmiyyətli maneəni aradan qaldırmaq idisə, digər tərəfdən, bu şəhəri yer üzündən birdəfəlik silmək idi.

Sonda bildirilir ki, XX əsr dünya tarixinin ən qəddar soyqırımını aktı olan Xocalı faciəsi haqqında tarixi həqiqətlərin beynəlxalq ictimaiyyətə çatdırılması əsası ümummillə lider Heydər Əliyevin qoyduğu siyasət bu gün Prezident İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilir. “Xocalıya ədalət!” beynəlxalq kampaniyası da Qarabağ həqiqətlərinin dünyaya çatdırılmasında uğurlu bir strategiyadır.

Cəfərli, R. Xocalı soyqırımını: tarixin qanlı faciəsi / Rəşad Cəfərli // Azərbaycan.-2016.- 24 fevral.- S. 6.

<http://www.anl.az/down/meqale/azerbaycan/2016/fevral/478814.pdf>

Məqalənin əvvəlində müəllif qeyd edir ki, Xocalı qətləməsinin, eləcə də ondan əvvəl xalqımıza qarşı dəfələrlə törədilən soyqırımların vaxtında hüquqi-siyasi qiymətini

almaması illər boyu Azərbaycanın üzləşdiyi ən böyük ədalətsizliklərdən biri olub. Qeyd olunur ki, yaşanan faciələr, o cümlədən Xocalı soyqırımı haqda ətraflı, təfsilatlı araşdırmalar yalnız ümummili lider Heydər Əliyevin xalqın təkidli tələbi ilə yenidən hakimiyyətə qayıdırdıqdan sonra aparılıb və bu hadisələrə hüquqi-siyasi qiymətin verilməsi prosesi başlanıb.

Müəllif qeyd edir ki, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi fonunda ermənilərin əsas hədəflərindən biri olaraq Xocalını seçməsi heç də təsadüfi deyildi. Ermənilərin Xocalı şəhərini hədəfə almaqda əsas məqsəd bi tərəfdən Qarabağın dağlıq hissəsində azərbaycanlılardan ibarət olan, strateji əhəmiyyətli maneəni aradan qaldırmaq idisə, digər tərəfdən, ümumiyyətlə Xocalını yer üzündən birdəfəlik silmək idi.

Məqalənin sonunda ermənilərin Xocalını ələ keçirməsindən, dinc əhalini xüsusi amansızlıqla qətlə yetirməsindən bəhs olunur.

Çərkəz, S. Xocalı soyqırımı əsrin faciəsidir / Sona Çərkəz // Ədalət.- 2016.- 26 fevral.- S.4.

<http://www.anl.az/down/meqale/adalet/2016/fevral/479112.pdf>

Müəllif məqaləyə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin – “Xocalı faciəsi təsadüfi hadisə deyildi. Bu 200 ildən artıq müddətdə davakar erməni millətçilərinin bizim xalqımıza qarşı yürütdüyü soyqırım və etnik təmizləmə siyasətinin tərkib hissəsidir. Xocalı dəhşətlərini törədənlər elə sandı ki, Azərbaycan xalqını qorxuda biləcəklər, lakin mübariz millətimiz öz suverenliyi uğrunda dəyanət nümayiş elətdirib və elətdirəcək də” sözləri ilə başlamışdır.

Məqalədə qeyd olunur ki, bu acı, qanlı-qadalı dava sözün ən böyük mənasında soyqırımını yalnız Azərbaycanda yaşayanlara qarşı törədilmiş cinayət deyildi, bu bütün Dünya azərbaycanlılarına və böyük Türk dünyasına ünvanlanmış genosid siyasəti idi.

Məqalənin sonunda bildirilir ki, Azərbaycan Respublikasının birinci xanımı, qeyrətli Azərbaycan qadını Mehriban xanım Əliyevanın və böyük işlərə imza atan Leyla Əliyevanın “Xocalıya ədalət!” kompaniyasına hər bir azərbaycanlı ürəyi ilə qoşulmalıdır.

Əmircanov, P. Ermənistan Dağlıq Qarabağın işğalına, Xocalı soyqırımına görə daha çox ölkə tərəfindən qınanır / Paşa Əmircanov // Xalq qəzeti.-2016.- 21 fevral.- S.4.

<http://www.anl.az/down/meqale/xalqqazeti/2016/fevral/478544.pdf>

Müəllif qeyd edir, bəlkə bəşəriyyət tarixində heç bir zaman bu qədər çirkin hücum taktikası həyata keçirilməyib. O bildirir ki, hücum hər hansı bir hərbi hissəyə, əsgəri birliyə deyil, məhz dinc əhaliyə qarşı yönəldilmişdir. Bu tarixdə görünməmiş amansızlıq, qəddarlıq nümunəsidir ki, son nəticədə bir millətin soyqırımını anlamı ilə tamamlanır.

Məqalədə qeyd olunur ki, Xocalının işğalı ilə bağlı Respublika Hərbi Prokurorluğunda aparılmış istintaq nəticəsində hazırlanmış materiallarda göstərilir ki, faciə zamanı erməni hərbciləri tərəfindən günahsız insanlara qarşı ağlasığmaz vəhşiliklər tətbiq edilib.

Müəllif sonda bildirir ki, Azərbaycan dövləti Dağlıq Qarabağın işğalına son qoyulması, Xocalı soyqırımının

daha çox xarici ölkədə tanındılması istiqamətində ardıcıl və məqsədyönlü fəaliyyətini davam etdirir.

Feyziyev, C. Xocalı faciəsi: Qarabağın qanlı səhifəsi / Cavanşir Feyziyev // İki sahil.-2016.- 26 fevral.- S.12.

http://www.anl.az/down/meqale/iki_sahil/2016/fevral/480002.htm

Müəllif məqalənin əvvəlində bildirir ki, bəşəriyyət tarixinə geniş bir zaman çərçivəsində nəzər saldıqda onun savaşıq, fəlakətsiz günlərinin heyrətamiz dərəcədə az olduğunu görürük.

Müəllif həmçinin bildirir ki, bütün müharibələrin içində öz qəddarlığı və insanlığa sığmayan əməlləri ilə fərqlənən elə cinayət aktları vardır ki, onlara heç cür haqq qazandırmaq mümkün deyil. 1992-ci ilin 26 fevralında Azərbaycanın Qarabağ regionunda yerləşən Xocalı şəhərində törədilmiş kütləvi qətləmə də məhz həmin cinayət aktlarından biridir.

Məqalədə qeyd olunur ki, bu gün Azərbaycan həqiqətlərinin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması prosesində Xocalı soyqırımının tanındılması xüsusi yer tutur. Bu faciənin geniş miqyasda tanındılması üçün Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə 2008-ci ildən etibarən “Xocalıya ədalət!” beynəlxalq kampaniyası çərçivəsində dünyanın bir çox ölkələrində Xocalı faciəsinə həsr olunmuş tədbirlərin təşkil olunması Ermənistan tərəfindən Azərbaycana qarşı yürüdülmə işğalçılıq siyasəti haqqında əsl həqiqətlərin beynəlxalq ictimaiyyətə çatdırılmasında mühüm rol oynayır.

Hüseynov, C. Qan yaddaşımız – Xocalı / Ceyhun Hüseynov // Ədalət.-2016.- 25 fevral.- S.3.

<http://www.anl.az/down/meqale/adalet/2016/fevral/478913.jpg>

Məqalənin əvvəlində 1992-ci il fevral ayının 25-dən 26-na keçən gecə Ermənistan silahlı qüvvələri və Azərbaycanın Dağlıq Qarabağdakı ermənilərdən ibarət silahlı dəstələrimizi, həmçinin keçmiş Sovet ordusunun Xankəndidə yerləşən 366-cı alayının şəxsi heyətinin və texnikasının dəstəyi ilə Xocalı şəhərinə hücumu haqqında məlumat öz əksini tapır. Müəllif qeyd edir ki, bir gecənin içində şəhər yerlə yeksan edildi. Evlər yandırıldı, insanlar amansızcasına qətlə yetirildi.

Məqələdə qeyd olunur ki, Xocalıya hücum planı Ermənistanın keçmiş prezidenti Robert Koçaryanın rəhbərliyi ilə hazırlanmış və Xankəndi şəhərinin baş memarı V. Stepanyan tərəfindən tərtib olunmuşdur. Şəhərə hücum 1992-ci il fevral ayının 25-də axşam 366-cı alayın hərbi texnikasının döyüş mövqelərinə çıxması ilə başlamışdır.

Sonda qeyd olunur ki, Xocalıda axıdılan göz yaşları hələ də qurumaq bilmir. Bu göz yaşları hamımızın içini göynədir, qəlbimizi yandırır. Biz bu qanlı tarixi heç vaxt unutmayacağıq.

Hüseynova, R. Xocalı soyqırımını bəşəriyyətə qarşı cinayətdir / Rəfiqə Hüseynova // Səs.-2016.- 18 fevral.- S.10.

<http://www.anl.az/down/meqale/ses/2016/fevral/478072.htm>

Müəllif məqaləyə, ümummilli lider Heydər Əliyevin sözləri ilə başlayır: “Bütövlükdə, Azərbaycan xalqına qarşı yönəldilmiş Xocalı soyqırımı öz ağılasız qəddarlığı və qeyri-insani cəza üsulları ilə bəşər tarixində bir vəhşilik aktıdır. Bu soyqırımı, eyni zamanda, bütün bəşəriyyətə qarşı tarixi bir cinayətdir.”

Müəllif bildirir ki, Xocalı şəhərində törədilmiş müdhiş cinayətlərin xarakteri və miqyası bu soyqırımı aktının BMT Baş Məclisinin 1948-ci il 9 dekabr tarixli 260 (III) sayılı qətnaməsi ilə qəbul edilmiş “Soyqırımı cinayətinin qarşısının alınması və cəzalandırılması haqqında” Konvensiyada ifadə olunmuş tərifə tam uyğun gəldiyini sübut edir.

Sonda qeyd olunur ki, təcavüzkar erməni millətçiliyinə qarşı dövlət səviyyəsində mütəşəkkil müqavimət Azərbaycan xalqının ümummilli lideri Heydər Əliyev hakimiyyətə qayıtdıqdan sonra quruldu. “Azərbaycanlıların soyqırımı haqqında” ulu öndərin 1998-ci il 26 mart tarixli əhəmiyyətli Fərmanı tarixi həqiqətlərin üzə çıxmasına və öz yerini tutmasına təkan verdi.

İsmayılqızı, X. Xocalı soyqırımı, Xocalı harayı / Xuraman İsmayılqızı // İki sahil .- 2016.- 13 fevral.- S.12.

http://www.anl.az/down/meqale/iki_sahil/2016/fevral/477221.pdf

Xocalı qətləmini insanlığa, bütünlükdə bəşəriyyətə qarşı törədilmiş bir cinayət idi. Məqalədə qeyd olunur ki, Prezident İlham Əliyevin söyi, Azərbaycanın artan nüfuzu, uğurlu diplomatiyası sayəsində dünya ictimaiyyəti başa düşür ki, Ermənistanın idarə olunan siyasətinin əsasında terrorçuluq və işğalçılıq siyasəti dayanır.

Müəllif bildirir ki, Prezident İlham Əliyevin Xocalı soyqırımının beynəlxalq səviyyədə tanınması istiqamətində apardığı təbliğatda xarici ölkələrdə yaşayan soydaşlarımızın Xocalı faciəsinin tanınması coğrafiyasını genişləndirir.

Müəllif həmçinin qeyd edir ki, Xocalı soyqırımını tanıyan Pakistan, Kolumbiya, Meksika və digər ölkələrdə də ictimaiyyətə çatdırılır ki, 25-26 fevral 1992-ci ildə yer üzündən silinən bu şəhərin 106 nəfəri qadın, 63 nəfəri uşaq, 70 nəfəri ahıl olmaqla 613 sakini qətlə yetirilmiş, 487 nəfər şikəst olunmuş, 1275 nəfər ermənilər tərəfindən əsir götürülmüş, təhqirlərə məruz qalmışdır. Onların 150 nəfərinin taleyi barədə bu günədək xəbər yoxdur. 24 uşq hər iki valideynini itirmiş, 130 körpə isə bir valideynindən məhrum olmuşdur. Soyqırım qurbanlarından 56 nəfəri amansız vəhşiliklə qətlə yetirilmişdir.

Nərimanoğlu, M. Xocalıda qanlı boğulan gecə. Yaxud qırılmayan ümid də bir təsəllidir / Məhəmməd Nərimanoğlu //Azərbaycan.-2016.- 17 fevral.- S. 6.

<http://www.anl.az/down/meqale/azerbaycan/2016/fevral/477697.pdf>

Müəllif əvvəldə qeyd edir ki, Qarabağın qanlı-qadalı illərində dəhşətli qırğınlar törədilən, yer üzündən silinərək yaddaşlarda yaşayan Xocalı əsrin ən böyük faciəsi idi. Yurd-yuvası dağıdılan, fəryadları qulaqlardan getməyən, diri-diri tonqallara qalanan, balalarına əli yetməyən bu yurdun adı çəkiləndə sinələr dağlanır.

Müəllif bildirir ki, Xocalı Yuxarı Qarabağın dağlıq hissəsində, Kiçik Qafqazın Kirs və Qırxqız dağlarının

qoynunda yerləşir, qədim türk sözü olan “xoca”dan yaranıb.

Burada bildirilir ki, doğma yurdlarından ayrı düşüb respublikamızın əksər bölgələrinə səpələnmiş xocalılılar əsasən Goranboy rayonunun Aşağı Ağcakənd qəsəbəsində məskunlaşılıblar. Məqələdə həmçinin, Xocalı faciəsinin şahidlərinin gördükləri dəhşətli hadisələr də öz əksini tapmışdır.

Nərimanoğlu, M. Xocalı faciəsini dünyaya tanıdaq / Məhəmməd Nərimanoğlu (Sadıqzadə) // Azərbaycan.-2016.- 19 fevral.- S. 6.

<http://www.anl.az/down/meqale/azerbaycan/2016/fevral/478151.pdf>

Məqələnin əvvəlində qeyd olunur ki, Xocalı adı gələndə insanlığa qarşı amansızlığın, vəhşiliyin sübutu olan faciə gözlərimizin önündə canlanır.

Müəllif bildirir ki, dünyanı saxta, qondarma “erməni soyqırımını” ilə məharətlə aldadıb özlərini məzlum xalq obrazında təqdim edən daşnakların təbliğatı kampaniya şəklindən çıxaraq, ümumerməni lobbisinin əsas vəzifəsinə çevrilib. O qeyd edir ki, buna baxmayaraq, “Xocalı Soyqırımını Tanıtma” İctimai Birliyinin Xocalı qətliamının geniş formada təbliğində böyük rol oynamışdır. Müəllif qeyd etmişdir ki, birliyin son üçillik fəaliyyəti daha diqqətçəkən olmuşdur. Təşkilatın artıq regionlarda da şöbələri fəaliyyət göstərməyə başlayıb ki, bu da qurumun qarşısına qoyduğu məqsədlərə nail olunmaqda mühüm hüساب edilir.

Məqələnin sonunda bildirilir ki, bu gün Xocalı faciəsinin adı nəinki Avropadan, Yaxın və Uzaq Şərqdəki

münaqişələrlə yanaşı çəkilir, həm də bəşəriyyəti bu haqsızlığa dözməməyə çağırışlar edilir.

Rüstənova, S. Bakı qırğınından Xocalı soyqırımınadək... XX əsrdə ermənilər azərbaycanlılara qarşı çoxsaylı qətlialmlar törədiblər / Solmaz Rüstənova // Azərbaycan.-2016.- 16 aprel.- S. 6.

<http://www.onl.az/down/meqale/azerbaycan/2016/aprel/485787.pdf>

Müəllif əvvəldə qeyd edir ki, müxtəlif dövrlərdə və siyasi-ictimai şərtlər daxilində bütün faciələrə təkən verən əsas amillərdən biri və bəlkə də birincisi ermənilərin Azərbaycana qarşı ərazi iddiaları və bu iddiaların həmin dövrün müəyyən güclərinin dəstəyi sayəsində müxtəlif vasitələrlə həyata keçirilməsi olmuşdur. Burada qeyd olunur ki, “Gülüstan” (1813) və “Türkmənçay” (1828) müqavilələrindən sonra Rusiyaya birləşdirilən Azərbaycan torpaqlarının zəbt edilməsinə və azərbaycanlıların bu torpaqlardan deportasiyasına hesablanmış ümumerməni proqramının həyata keçirilməsi prosesi məhz bu tarixi müqavilələrdən sonra başlamışdır.

Məqalənin sonunda bildirilir ki, bu gün Azərbaycan dövləti erməni millətçilərinin azərbaycanlılara qarşı tarix boyu törətdikləri cinayətlər, o cümlədən Xocalı soyqırımı haqqında həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması, bu hadisələrin “soyqırımı” kimi tanınması üçün məqsədyönlü və ardıcıl fəaliyyət göstərir. Bu baxımdan həmin məsələlərlə məşğul olan Azərbaycan tarixçiləri bu sahədə tədqiqatlarını daha geniş müstəvidə, zamanın tələbləri şəraitində davam etdirməlidirlər.

Sultanova, M. Qardaş xalqların ortaq acısı / Mehparə Sultanova // Mədəniyyət.-2016.- 4 mart.- S. 15.

<http://www.anl.az/down/meqale/medeniyyət/2016/mart/480202.htm>

Müəllif qeyd edir ki, vaxtilə Bakıda çalışmış türkiyəli diplomatların, media, mədəniyyət təmsilçilərinin bir çoxu bu gün də qardaş ölkə ilə əlaqələrini kəsmir, Azərbaycanda baş verən prosesləri yaxından izləyir, ölkəmizlə bağlı tarixi günləri, sevincli və hüznü hadisələri qeyd etmək üçün bir araya gəlirlər.

Müəllif həmçinin bildirmişdir ki, Azərbaycanda çalışdığı dövrdə çəkdiyi sənədli filmlər, hazırladığı xəbər və proqramlarla Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin Türkiyədə daha geniş tanıtılmasında xidmətləri olan Yüksel Degercan da “Azərbaycanın sevinci sevincimiz, acısı acımız” deyərək bildirmişdir ki, Türkiyə bu davada hər zaman Azərbaycanın yanındadır.

Tağısoy, N. Xocalı faciəmiz sonu bilinməyən erməni məkri və qəddarlığı fonunda / Nizami Tağısoy //525-ci qəzet.-2016.- 25 fevral.- S.7.

<http://www.anl.az/down/meqale/525/2016/fevral/478882.htm>

Müəllif qeyd edir ki, vaxtı ilə Qafqaz dairəsinin canişini general-adyütant qraf Vorontsov-Daşkovun ermənilər və “Daşnaksütun” terrorçu təşkilatı ilə bağlı söylədiyi fikirlər elə bu gün də aktualdır.

Məqalədə qeyd olunur, əski türk torpaqlarında, İrəvanın mərkəzi hissəsində XX əsrin 50-ci illərində ermənilərin türkləri soyqırımına məruz qoymasına

baxmayaraq, onlar utanmadan soyqırım qurbanlarının şərəfinə Memorial abidə kompleksi ucaltmaqla bu cəlladlar xalqı türklərə qarşı qana, qisasa çağırılar. Bu çağırış bu gün də hər vəchlə davam etdirilməkdədir. Bu gün vaxtı ilə yarım milyondan artıq türk yaşayan bir regionda bir nəfər də olsun türk qalmayıb.

Sonda bildirilir ki, ermənilərin həm əvvəllər, həm bizim dövrdə “düzənlədiyi” Xocalı faciəsi, türklərə qarşı apardığı soyqırım siyasəti nəinki Cənubi Qafqaz, Şimali-Qafqaz, Anadolu, həm də bütün dünyada qorxunc təhlükə mənbəyi kimi qalmaqdadır. Türklərin və dünya xalqlarının erməni dəhşətlərinə qarşı gücü və səyi birləşdirməlidir ki, Xocalı faciəsi kimi dəhşətləri ermənilər bir də təkrar etmək iqtidarında olmasınlar.

*Tofiqli, V. Ağdamın fevral günləri /
Vüqar Tofiqli // 525-ci qəzet.-2016.- 25
fevral.- S.5.*

<http://www.anl.az/down/meqale/525/2016/fevral/478885.htm>

Müəllif qeyd edir ki, Ermənilərin Azərbaycana qarşı düşmənçiliyi tarixi faktlarla isbat olunub. Onların müəyyən illərdə ardıcıl və davamlı işğalçı hərəkətləri hamımıza yaxşı bəllidir.

Sonda qeyd olunur ki, ötən illər ərzində çox şeylər dəyişib. Bu gün artıq müstəqil Azərbaycanın sakini olan gəncin böyük ümidləri var. O inanır ki, sağalacaq, ayağa qalxacaq, vətəninə lazımlı əsgər olacaq, Ermənistan Silahlı Qüvvələrinin işğalı altında olan ərazilərimizin azad edilməsində yaxından iştirak edəcək...

*Tural. Xocalı soyqırımına dair məqalə
ABŞ mətbuatında / Tural // Palitra.-
2016.- 23 fevral.- S.7.*

[http://www.anl.az/down/meqale/palitra/
2016/fevral/478549.htm](http://www.anl.az/down/meqale/palitra/2016/fevral/478549.htm)

Məqalənin əvvəlində qeyd olunur ki, ABŞ-ın ən böyük yəhudi qəzetlərindən olan, Los Ancelesdə buraxılan “Jewish Journal” qəzetinin 19.02.2016-cı il tarixli sayında Xocalı soyqırımına dair geniş məqalə dərc olunub. Azərbaycanın Los Ancelesdəki baş konsulu Nəsimi Ağayev tərəfindən qələmə alınmış məqalə “Xocalıdakı müharibə cinayətinin günahsız qurbanlarını anarkən” başlığı daşıyır.

Müəllif qeyd edir ki, N.Ağayev məqalədə Xocalı qətləmə zamanı azərbaycanlıların məruz qaldığı vəhşiliklərdən bəhs edib. Müəllif baş konsul, “Human Rights Watch” təşkilatının bu faciəni Ermənistan-Azərbaycan münaqişəsinin “ən böyük qətləmə” adlandırdığını bildirərək qeyd edib ki, bu gün Ermənistan prezidenti olan Serj Sarkisyan və müdafiə naziri Seyran Ohanyan Xocalı qətləməsinin törədilməsində birbaşa iştirak ediblər.

Məqalənin sonunda qeyd olunur ki, Ermənistanın bu dəhşətli cinayəti hər vəchlə inkar etməsinə baxmayaraq, Azərbaycan Xocalı qurbanlarına ədalət uğrunda mübarizəsini davam etdirir. Diplomat, bu səpkidə, ABŞ Konqresinin də bu ədalət mübarizəsinə qoşulmasının, xüsusi qətnamə qəbul edərək bu qətləməni pisləməsinin vacib olduğunu bildirib.

Qeyd edək ki, “Jewish Journal” qəzetinin internet versiyasının aylıq 4.5 milyon oxucusu var.

**Yusifli, V. Dərdimizin qan rəngi: Xocalı /
Vaqif Yusifli // Ədəbiyyat qəzeti.-2016.-
27 fevral. - S.6.**

<http://www.anl.az/down/meqale/edebiyat/2016/fevral/479456.jpg>

Məqalənin əvvəlində qeyd olunur ki, XX əsrdə baş verən və xeyli insan ölümünə səbəb olan, kütləvi qırğınlarla tən tutulan Xocalı faciəsi millətimizin qurumayan göz yaşlarıdır. Müəllif məqalədə faciəyə həsr olunmuş bir sıra poemalardan qısaca söz açmışdır. Bu poemalardan Zəlimxan Yaqubun “O qızın göz yaşları” poemasının adını çəkmək olar. Müəllif qeyd edir ki, Z.Yaqub poemada Xocalıdan gələn qızın qəmli, faciəli hekayəsindən bəhs etmişdir. Ancaq poema təkcə “o qızın göz yaşları” ilə məhdudlaşmır, bir qızın dərdi timsalında xalqımızın torpaq itkisindən, xalqın bu ağır dərdi necə yaşamasından, sabaha inamından da söz açılır. Poema nikbin misralarla başa çatır. “Bir qızın göz yaşları” qəzəbə, nifrətə, qisas harayına çevrilir.

Müəllif həmçinin qeyd edir ki, istedadlı şair Ələmdar Quluzadə müasir poeziyamızda Qarabağ mövzusunda ən çox əsər yazan müəlliflərdən biridir. Onun “Qadan mənə Qarabağ” (2006) ilk misrasından son misrasına qədər Qarabağ ağrısına həsr edilib.

Sonda qeyd olunur ki, Xocalı faciəsi doğrudan da dərdimizin qan rəngidir. Bu qan yaddaşımızdan o zaman silinəcək ki, Qarabağda, Xocalıda üçrəngli bayrağımız ucalacaq.

**Zeynalov, C. Xocalı kömək gözləyirdi... /
Camal Zeynalov // Ədalət.-2016.- 24
fevral.- S.4.**

<http://www.anl.az/down/meqale/adalet/2016/fevral/478674.pdf>

Məqalənin əvvəlində müəllif qeyd edir ki, Azərbaycanın çağdaş tarixində unudulması mümkün olmayan, bütövlükdə xalqın şüurunda dərin iz salaraq onu daim milli özünüdərk ruhunda kökləyən bir çox faciəli hadisələr baş vermişdir. Ermənilərin faşist xislətini, gerçək mahiyyətini çılpəqlığı ilə açan Xocalı soyqırımını da məhz belə dəhşətli hadisələrdəndir.

Müəllif həmçinin bildirir ki, Xocalıda xeyli sayda soydaşımızın qətlə yetirilməsinin səbəblərindən biri də hər şeydən əvvəl o zamankı respublika rəhbərliyi tərəfindən qabaqlayıcı addımların atılmaması və vaxtında lazımı tədbirlərin görülməməsi oldu. Xocalını yalnız avtomat silahla müdafiə edən döyüşçülərin dediyinə görə, erməni quldurlarına qarşılaşmaq köməyi göstərən rus alayının Xocalı şəhərinə hücumu əvvəlcədən planlaşdırılmışdır. Müəllif qeyd edir ki, Xocalının əldən gedəcəyini mərkəzə vaxtında xəbər verən bir çox vətənsəvər döyüşçülərimiz də olmuşdur. Amma onları Bakıda kimsə dinləməmişdir. Onlara hətta təxribatçı damğası vurmaqdan belə çəkinməmişdirlər.

2017

Ağalarova, Ş. Avropa Şurasında Xocalı soyqırımının insanlıq tarixinin ən böyük faciələrindən biri olduğu bildirilib / Şəhla Ağalarova // Xalq qəzeti.-2017.-28 yanvar.- S.9.

<http://www.anl.az/down/meqale/xalqqazeti/2017/yanvar/529304.htm>

Məqalədə qeyd olunur ki, Azərbaycan nümayəndə heyətinin üzvü Rafael Hüseynov Avropa Şurası Parlament Assambleyasının (AŞPA) qış sessiyasında ölkəmiz üçün son dərəcə həssas olan bir məsələdən bəhs edib. O, Azərbaycan xalqına qarşı erməni təcavüzkarlarının və onlara dəstək verən qüvvələrin törətdiyi soyqırımı dəhşətlərindən danışib.

Deputat Rafael Hüseynov Assambleya üzvlərinin diqqətini 25 il əvvəl Xocalıda törədilmiş soyqırımının sarsıdıcı faktlarına yönəldib.

Məqalənin sonunda qeyd olunur ki, R.Hüseynov son illərdə dünyada fəal şəkildə həyata keçirilən “Xocalıya ədalət!” kampaniyasının qənaətbəxş nəticələr verdiyini, bir çox ölkələrin Xocalı müsibətini bir soyqırımı hadisəsi olaraq rəsmən tanıdığını da diqqətə çatdırıb.

Anar. Gələcəyi qətl etmək olmaz / Anar (Rzayev Anar Rəsul oğlu) // 525-ci qəzet.-2017.-25 fevral.- S.9.

<http://www.anl.az/down/meqale/525/2017/fevral/530970.htm>

Məqalə Azərbaycan Yazıçılar birliyinin “İzvestiya” qəzetində dərc olunmuş həmkarlarına müraciəti ilə balayır.

Daha sonra müəllif qeyd edir ki, ordumuzun şücaətiylə yağı tapdağından azad olunmuş Cocuq Mərcanlı kəndindən bəhs edir. Burada yaxın günlərdə yazıçıların bu kəndə səfər edəcəkləri qeyd olunur. Bu qədim ad indi hardasa rəmzi mənada səslənir, elə bil Qarabağda, Xocalıda məhv edilmiş cocuqlarımızın şərəfinə qoyulub...

Sonda qeyd olunur ki, körpələrimizin də, yaşlılarımızın da başlarına gətirilənləri heç bir vaxt unutmamalıyıq, amma insanlıq sifətini itirərək düşmənlərimiz kimi hərəkət də edə bilmərik.

Allahverdiyev, M. Bir şəhərin üçüncü soyqırımı / Mübariz Allahverdiyev // Xalq qəzeti.-2017.- 26 fevral.- S.5.

<http://www.onl.az/down/meqale/xalqqazeti/2017/fevral/530973.htm>

Müəllif qeyd edir ki, Azərbaycanın qədim yurd yeri, insan məskəni olan Xocalı XX əsrdə üç dəfə ermənilər tərəfindən soyqırımına məruz qalıb. 1905-1907-ci, 1918-1920-ci, 1988-1992-ci illər buna şahidlik edir.

Burada deyilir ki, bütün bəşəriyyətə qarşı çevrilmiş ən dəhşətli cinayətlərdən olan Xocalı soyqırımı barədə həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması istiqamətində Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin rəhbərliyi altında ardıcıl tədbirlər həyata keçirilir.

Sonda cənab Prezident İlham Əliyevin və Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti, UNESCO-nun və İSESCO-nun xoşməramlı səfiri, ölkəmizin birinci xanımı Mehriban Əliyevanın xocalılılara göstərdikləri diqqət və qayğıdan danışılır.

Azər. “Xocalı qətləmini necə gerçəkləşdi?": Türkiyə mediası Xocalı soyqırımını ilə yanaşı, işğaldan azad olunan ərazilərə qayıdış və belaruslu bloqgerin ekstradisiyasından da bəhs edib / Azər // Kaspi.-2017.- 9 fevral.- S.5.

http://anl.az/down/meqale/kaspi_az/2017/fevral/529310.htm

Məqalədə qeyd olunur ki, qardaş Türkiyə və onun mətbuatı Ermənistanın Azərbaycana qarşı təcavüzü başlandıqdan bəri obyektiv münasibəti ilə seçilib. Xocalı soyqırımını baş verən günlərdə bu, xüsusilə özünü göstərmiş. Soyqırımından sonrakı illərdə qardaş ölkənin mətbuatı Türkiyə ictimaiyyətinə, eləcə də türkdilli ölkələrdə olan çoxmilyonluq auditoriyasına faciəni obyektiv şəkildə çatdırıb və indi də bu missiyanı daşımaqdadır.

Daha sonra qeyd olunur ki, qardaş ölkənin mətbuatı ölkəmiz üçün mühüm əhəmiyyət kəsb edən bir çox məsələlərə yer ayırır. Məsələn, “Milliyət” qəzeti “Rus bloqger Lapşin Azərbaycana təslim edildi” başlıqlı məqalədə Azərbaycanın işğal altındakı torpaqlarına qanunsuz səfər edən və barəsində Baş Prokurorluqda cinayət işi açılan məşhur bloqgerin Bakıya təhvil verilməsini işıqlandırır.

Cəfərli, R. Xocalı faciəsi əsl siyasi-hüquqi qiymətini Heydər Əliyevin sayəsində aldı / Rəşad Cəfərli // Azərbaycan.-2017.- 26 fevral.- S.2.

<http://www.anl.az/down/meqale/azerbaycan/2017/fevral/530711.jpg>

Məqalədə qeyd olunur ki, ümummili lider Heydər Əliyevin hakimiyyətə qayıdışından sonra Xocalı faciəsi özünün əsl siyasi-hüquqi qiymətini aldı. İlk növbədə, Xocalı faciəsi ermənilərin Azərbaycan xalqına qarşı həyata keçirdikləri soyqırımını aktı kimi təsbit olundu və dünyaya tanıtılması istiqamətində xeyli işlər görüldü.

Müəllif bildirir ki, ulu öndərin təşəbbüsü ilə Milli Məclis 1994-cü il fevralın 24-də “Xocalı soyqırımını (genosidi) günü haqqında” xüsusi qərar qəbul etdi. Bu sənəddə hadisənin başvermə səbəbləri təfsilatı ilə açıqlandı, günahkarlar göstərildi. Eləcə də, Xocalı faciəsi ilə bağlı həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması, erməni qəsbkarlarının beynəlxalq müstəvidə ifşası mühüm vəzifələr kimi önə çəkildi.

Ərəstun Mehdiyev: “Xocalı soyqırımına lazımı hüququ qiymətin verilməsinə dair işlərimizi gücləndirməliyik”

// Səs.-2017.-11 fevral.- S.6.

<http://www.anl.az/down/meqale/ses/2017/fevral/529347.htm>

Məqalə Azərbaycan Respublikası Prezidenti Administrasiyasının ictimai-siyasi məsələlər şöbəsinin müdir müavini Ərəstun Mehdiyevin Milli Məclisdə Xocalı soyqırımını ilə bağlı qanun layihəsinin təqdimat mərasimində çıxışı zamanı ifadə etdiyi fikirlə başlayır. Ə. Mehdiyev bildirmişdir ki, Ermənistan təcavüzünün aradan qaldırılması ilə bağlı ilkin işlərə məhz ulu öndərin

hakimiyyəti dövründə başlanmış və sonrakı dövrlərdə səngiməmişdir.

Sonda qeyd olunur ki, “Beynəlxalq cinayətlərin qarşısının alınması və onları törədən şəxslərin cəzalandırılması haqqında” qanun layihəsi böyük əhəmiyyətə malikdir. Biz gələcək fəaliyyətimizi bu qanuna əsasən həyata keçirməliyik ki, bunu törədənlərin cəzalandırılmasına nail olaq, ərazi bütövlüyümüzü pozanlara qarşı zəruri işlərimizi görə bilək.

XX əsrin faciəsi: Xocalı soyqırımı // İqtisadiyyat.-2017.- 23 fevral-1 mart.- S.3.

<http://www.anl.az/down/meqale/iqtisadiyyat/2017/fevral/530270.pdf>

Məqalə ümummilli lider Heydər Əliyevin bu sözləri ilə başlayır: “Bütövlükdə Azərbaycan xalqına yönəldilmiş Xocalı soyqırımı öz ağlasığmaz qəddarlığı və qeyri-insani cəza üsulları ilə bəşər tarixində bir vəhşilik aktıdır. Bu soyqırım, eyni zamanda, bütün bəşəriyyətə qarşı tarixi bir cinayətdir.”

Müəllif daha sonra Xocalı soyqırımından bəhs edərək bildirir ki, 1992-ci il fevralın 26-da Ermənistan hərbi birləşmələri 7 min əhalisi olan Xocalı çəhərində genosid aktı həyata keçirmişdir. Bu zaman 613 nəfər öldürülmüş, 1000 nəfər aldığı güllə yarasından əlil olmuşdur. 106 nəfər qadın, 63 azyaşlı uşaq, 70 qoca öldürülmüşdür. 25 uşaq hər iki valideynini, 130 nəfər valideynlərindən birini itirmişdir. 1275 nəfər dinc sakin girov götürülmüş, 150 nəfərin taleyi hələ də məlum deyil.

Məqalənin sonunda qeyd olunur ki, bu dəhşətli cinayətdə əli olan hər kəs hər şeydən əvvəl öz vicdanı

qarşısında məsuliyyət daşıyır. Lakin gün gələcək və onlar tarix məhkəməsi qarşısında cavab verəcəklər.

Həbibbəyli, İ. Azərbaycan və dünya incəsənətində soyqırımı mövzusu / İsa Həbibbəli // Xalq qəzeti.-2017.- 26 fevral.- S.8.

<http://www.anl.az/down/meqale/xalqqazeti/2017/fevral/530958.htm>

Müəllif qeyd edir ki, bütün faciələr bədii mədəniyyətdə, xüsusən təsviri sənətdə geniş təcəssümünü tapıb. İnsan faciələrinə biganə qala bilməyən rəssamlar, heykəltəraşlar və memarlar bu mövzuda təsirli, yaddaqalan əsərlər yaratmışlar.

Məqələdə həmçinin AMEA-nın Memarlıq və İncəsənət İnstitutunda hazırlanmış və Xocalı faciəsinin 25-ci ildönümü ərəfəsində ictimaiyyətə təqdim edilən “Azərbaycan və dünya incəsənətində soyqırım mövzusu” adlı monoqrafiyadan bəhs olunur.

Sonda qeyd olunur ki, belə bir kitabın ərsəyə gətirilməsi, onun geniş oxucu kütləsinə çatdırılması, həmçinin ölkədən kənarında yayılması üçün ingilis və rus dillərində geniş xülasələrlə təchiz edilməsi müəllif kollektivinin, bütövlükdə, AMEA-nın Memarlıq və İncəsənət İnstitutunun yeni uğurudur.

“Komsomolskaya Pravda” Xocalı faciəsindən yazır // Respublika.-2017.- 18 fevral.- S.11.

<http://www.anl.az/down/meqale/respublika/2017/fevral/529479.jpg>

Məqalədə qeyd olunur ki, “Komsomolskaya pravda” qəzetində “İddia müddəti yoxdur: Xocalı faciəsinin 25 illiyi” sərlövhəli məqalə dərc edilib. Dərc olunan məqalədə deyilir: “Hər il dünyada yaşayan bütün azərbaycanlılar Xocalı faciəsi qurbanlarının xatirəsini yad edirlər. Tarixdə hər xalqın elə faciəsi var ki, onu unutmaq olmaz. Qətiyyənlər. Sadəcə ona görə ki, başqa cür ola bilməz...”

Məqalədə həmçinin qeyd olunur ki, Xocalı faciəsinin soyqırımını faktı olması bir çox ölkələrin və beynəlxalq təşkilatların qərar və qətnamələrində əksini tapıb. Kanada, Meksika, Kolumbiya, Peru, Pakistan, Bosniya və Herseqovina, Rumıniya, Çexiya, İordaniya, Honduras və digər ölkələr, habelə ABŞ-ın bir sıra ştatlarının qanunverici orqanları və İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı Xocalı soyqırımını tanıyıblar.

İsmayılqızı, X. Erməni faşizminin qurbanları unudulmayacaq! / Xuraman İsmayılqızı // İki sahil.-2017.- 8 fevral.- S.12.

http://www.anl.az/down/meqale/iki_sahil/2017/fevral/527676.htm

Məqalənin əvvəlində müəllif qeyd edir ki, insanların kütləvi qətləməsi ilə nəticələnən soyqırımlar çox olub. Belarus üçün Xatın, çexiyalı üçün Lidşte, polyak üçün Treblinka nə dərəcədə unudulmazdırsa Xocalı soyqırımını da 50 milyondan artıq azərbaycanlı üçün tariximizin qanla yazılan səhifəsidir.

Müəllif bildirir ki, dünya siyasətinin gündəmində illərdən bəri aktuallığını saxlayan Suriya, İraq hadisələri ilə bağlı Londonda, Astanada müzakirələr aparıb prosesləri öz maraqlarına uyğun dəyərləndirən qüdrətli

dövlətlər o zaman Azərbaycanın haqq səsini eşitmədilər. Soyqırımı məruz qalan Azərbaycanın deyil, Ermənistanın yanında oldular.

Müəllif həmçinin qeyd edir ki, Xocalı faciəsinin soyqırımını kimi tanınması yalnız ümummilli lider Heydər Əliyevin xidmətləri sayəsində mümkün olmuşdur.

İsmayılqızı, X. Paraqvay Xocalı soyqırımını tanıdı / Xuraman İsmayılqızı // İki sahil.-2017.- 23 dekabr.- S.28.

http://www.anl.az/down/meqale/iki_sahil/2017/dekabr/569139.jpg

Məqələnin əvvəlində Paraqvay parlamentinin saytında yerləşdirilən bəyanatdan bəhs olunur. Bəyanatda qeyd edilir ki, Xocalı qətləmə XX əsrdə törədilən ən qanlı faciə, erməni vəhşiliyinin nümunəsidir.

Müəllif bildirir ki, Xocalı soyqırımını tanıyanların sayının artması ilə ermənilərin məkrli siyasəti dünya ictimaiyyətinə çatdırılır. Pakistan, Kolumbiya, Meksika Xocalı soyqırımını rəsmən tanıyır. ABŞ-ın 15 ştatında, Çexiya, Rumıniya parlamentində faciə ilə bağlı qərarlar qəbul olunub. Türkiyə Böyük Millət Məclisində dinləmələr keçirib. İslam Əməkdaşlıq təşkilatı Xocalı soyqırımını ilə bəli qətnamə qəbul edib. Avropa Şurası, ATƏT, BMT səviyyəsində Xocalı faciəsi ilə bağlı sənədlər yayılıb.

Sonda müəllif qeyd edir ki, Xocalı soyqırımını tanıyanların sayının artması Prezident İlham Əliyevin “ Mən əminəm ki, gün gələcək Xocalı faciəsini törədən, dinc əhalini məhv edən erməni cinayətkarları məhkəmə qarşısında cavab verəcəklər” sözünə inamı artırır.

Məmmədov, N. Xocalı soyqırımı- Azərbaycan xalqının qan yaddaşı / Nuru Məmmədov // Respublika.-2017.- 24 fevral.- S.6.

<http://www.anl.az/down/meqale/respublika/2017/fevral/530946.pdf>

Məqalənin əvvəlində bildirilir ki, 1992-ci il fevralın 25-dən 26-a keçən gecə erməni hərbciləri 7 min nəfər əhalisi olan, Azərbaycanın qədim yaşayış məskənlərindən biri olan Xocalı şəhərinə vəhşicəsinə hücum etdilər. Heç kimə aman vermədən dinc sakinləri kütləvi şəkildə məhv etdilər, amansız qırğınlar törətdilər.

Müəllif qeyd edir ki, erməni hərbciləri və erməni işbazları Xocalıya qarşı hücumu hazırlaşarkən özlərindən əlavə beynəlxalq aləmdə tanınan quldur terrorçu dəstələrindən də geniş istifadə etmişdirlər.

Müəllif həmçinin bildirir ki, Xocalı soyqırımına ümummili lider Heydər Əliyevin fəal təşəbbüsü və diqqəti sayəsində hüquqi-siyasi qiymət verilmişdir. 1994-cü il fevralın 24-də Milli Məclisdə Xocalı soyqırımı ilə bağlı qərar və bəyanat qəbul edilmiş, dünya parlamentinə və beynəlxalq təşkilatlara göndərilmişdir.

Miriyev, A. Xocalı həqiqətləri dünya ictimaiyyətinə çatdırılır / Anar Miriyev // Palitra.-2017.- 24 fevral.- S.11.

<http://www.anl.az/down/meqale/palitra/2017/fevral/530272.htm>

Məqalənin əvvəlində müəllif qeyd edir ki, Xocalı soyqırımının 25-ci ildönümünə tamamlanır. Bu məqsədlə dünyanın müxtəlif ölkələrində tədbirlər həyata keçirilir. Bu tədbirlər Xocalı soyqırımı və Ermənistan işğalı ilə bağlı

həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması baxımından böyük əhəmiyyət kəsb edir.

Müəllif eləcə də bildirir ki, İordaniyanın “7stars TV” telekanalında Xocalı soyqırımı ilə bağlı reportaj yayımlanıb

Həmin tədbirlər çərçivəsində İordaniyanın “7stars TV” telekanalında “Azərbaycan Respublikasının İordaniyadakı səfirliyi Xocalı soyqırımının ildönümünü qeyd edir” adlı 58 dəqiqəlik veriliş nümayiş olunub. Səfirlikdən bildiriblər ki, verilişdə Ermənistanın hərbi birləşmələri tərəfindən Azərbaycanın Xocalı şəhərində törədilmiş qırğında 613 nəfərin həlak olduğu, 150 nəfərin itkin düşdüyü qeyd edilib.

Sonda qeyd olunur ki, ABŞ-da Amerika ictimaiyyətini isə Xocalı qətliamı barədə məlumatlandırmaq üzrə illik kampaniya keçirilmişdir. Burada Xocalının işğalı zamanı həlak olmuş insanlar haqqında statistik informasiya və erməni silahlı bölmələri tərəfindən törədilmiş vəhşiliklər barədə spesifik məlumatlar verilmişdir. Xocalı qırğını bu günə qədər ABŞ-ın 30-dan çox ştatının parlamentləri və qubernator proklamasiyaları səviyyəsində tanınıb.

Rüstəmov, C. Xocalı soyqırımı qan yaddaşımızın müdhiş səhifəsi / Cəmaləddin Rüstəmov // Xalq qəzeti.- 2017.- 26 fevral.- S.6.

<http://www.anl.az/down/meqale/xalqqazeti/2017/fevral/530981.htm>

Müəllif qeyd edir ki, Xocalı faciəsi bir günün, bir gecənin hadisəsi deyildir. Ermənilər bu faciəyə Dağlıq Qarabağ münaqişəsi başlandıqdan sonra hazırlıq

görmüşdürlər. Elə həmin vaxtdan da Xocalı qətliamının əsası qoyulmuşdur.

Burada bildirilir ki, soyqırımı törədənlər Xocalı sakinlərini misli görünməmiş qəddarlıqla öldürmüş, diri-diri yandırmış, başlarının dərisini soymuş, gözlərini çıxarmışdırlar. Ümummilli liderimizin “Xocalı soyqırımı qurbanlarının xatirəsinə sükut dəqiqəsi elan edilməsi haqqında” 1997-ci il fevralın 25-də imzaladığı sərəncamla hər il fevral ayının 26-sı saat 17.00-da ölkəmizdə Xocalı soyqırımı qurbanlarının xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad olunur.

Müəllif sonda qeyd edir ki, Xocalı gerçəkliklərini dünya ictimaiyyətinə çatdırmaq istiqamətində Azərbaycan Respublikasının birinci vitse-prezidenti, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın xidmətləri də olduqca böyükdür.

*Süleymanova, L. Xocalı qətliamı-
bəşəriyyətə qarşı törədilmiş cinayət /
Leyla Süleymanova // Xalq qəzeti.-
2017.- 25 fevral.- S.7.*

<http://www.anl.az/down/meqale/xalqqazeti/2017/fevral/530939.htm>

Müəllif bildirir ki, bəşəriyyət tarixində ən qanlı faciələrlə bir sırada duran soyqırımından 25 il keçməsinə baxmayaraq, hələ də o dəhşətin ağrı-acısı ilə yaşayırıq. Xocalı faciəsi 200 ilə qədər bir müddətdə erməni millətçilərinin və onların havadarlarının Azərbaycan xalqına qarşı apardığı etnik təmizləmə və soyqırımı siyasətinin davamıdır.

BMT Baş Məclisinin 1946-cı il 11 dekabr tarixli 96 sayılı qətnaməsində qeyd olunur ki, soyqırımı, insan qruplarının yaşamaq hüququnu tanımamaqla insan mənliliyini təhqir edir, bəşəriyyəti insanlar tərəfindən yaradılan maddi və mənəvi dayaqlardan məhrum edir. Belə bədnam əməllər BMT-nin məqsəd və vəzifələrinə tam ziddir

Müəllif sonda qeyd edir ki, Dağlıq Qarabağ və ona bitişik ərazilərimizin erməni işğalından azad edilməsi istiqamətində aparılan mübarizədə həm xocalılılar, həm də ata-baba yurdlarından didərgin salınmış digər soydaşlarımız öz sözlərini qətiyyətlə deməyə hazırdırlar.

Tağtyev, T. Xocalı soyqırımı yenidən Türkiyə gündəminə gətirilib / Tural Tağtyev // Palitra.-2017.- 2 may.- S.11.
<http://www.anl.az/down/meqale/palitra/2017/may/540357.htm>

Müəllif əvvəldə bildirir ki, uzun illərdir ki, Azərbaycanın tarixi torpaqlarını işğal altında saxlayan Ermənistan daim münaqişənin həllində maraqlı olmadığını göstərir. İşğalçı ölkənin rəhbərliyi danışıqlar prosesindən yayınır, cəbhədə daim atəşkəsi pozaraq tez-tez təxribatlara əl atır. Belə ki, təkcə aprel ayında erməni silahlı bölmələri atəşkəs rejimini 3592 dəfə pozub.

Daha sonra qeyd olunur ki, Ermənistanın işğalçılıq və soyqırımı siyasəti isə daim başqa ölkələrdə diaspor və təşkilatların keçirdikləri aksiyalarla ifşa olunur. Buna misal olaraq AZƏRTAC-ın Türkiyə nümayəndəliyi və İstanbuldakı Türkiyə-Azərbaycan Dərnəyinin (İSTAD) birgə təşkilatçılığı ilə qondarma “erməni soyqırımı”na dair

konfrans keçirilməsini göstərmək olar. Təşkilatın katibi Tuna Güvənçin aparıcılığı ilə keçirilən konfransda tədqiqatçı-yazıçı Mətin Yıldırım və AZƏRTAC-ın Türkiyədəki xüsusi müxbiri, siyasi elmlər üzrə fəlsəfə doktoru Sabir Şahtaxtının məruzələri dinlənilib. Məruzəçilər “erməni məsələsi”nin siyasi gündəmə gətirilməsinin məqsədi, qondarma “erməni soyqırımı” iddialarının əsassızlığı, erməni terror təşkilatlarının törətdikləri ağır cinayətlər, onların yaranması və inkişafına təkan verən amillər və s. barədə ətraflı məlumat veriblər.

Zeynalli, F. Xocalı-xalqımızın qan yaddaşı / Fərmayıl Zeynalli // Respublika.-2017.-24 fevral.- S.6.

<http://www.anl.az/down/meqale/respublika/2017/fevral/530346.pdf>

Müəllif burada qeyd edir ki, Xocalı faciəsi iblis xislətli ermənilər tərəfindən elə azğın vəhşiliklə həyata keçirilib ki, onları unutmaq qeyri mümkündür. Çingiz Mustafayevin çəkdiyi kadrlardakı burnu, qulaqları kəsilmiş, gözləri ovulmuş, qoca, qadın cəsədlərini, üzlərində qorxu donmuş məsum körpələrin çöhrəsini yaddan çıxarmaq heç olarmı?! Əlbəttə ki, yox. Xocalı faciəsi özünə - azərbaycanlıyam deyib, damarında saf türk qanı axan hər kəsin qəlbində, şüurunda şırım açmış əbədi bir qubardır.

Məqalədə həmçinin qeyd olunur ki, Xocalı soyqırımının beynəlxalq müstəvidə tanınması və erməni faşizminin ifşası ilə bağlı ilk praktik təşəbbüs ulu öndər Heydər Əliyevin xalqın təkidli tələbilə hakimiyyətə qayıdışından sonrakı dövrə təsadüf edir. Ümummillə lider

ilk gündən Ermənistanın Azərbaycana qarşı həyata keçirdiyi soyqırımı və terror siyasətinin mahiyyətini, habelə ərazilərimizin işğalından sonra mədəni abidələrin məhv edilməsi faktlarının və digər faktların dünya ictimaiyyətinə çatdırılmasını xarici siyasətdə mühüm vəzifələrdən biri kimi müəyyənləşdirdi.

Sonda qeyd olunur ki, Azərbaycan respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Azərbaycan həqiqətlərinin dünya ictimaiyyətinə çatdırılmasını səfirliklərimiz və diaspor təşkilatlarımız qarşısında vacib məsələ kimi müəyyənləşdirmişdir.

*Zəka. Xocalı faciəsi soyqırımı faktıdır /
Zəka // Olaylar.-2017. - 21 fevral.- S.8
[http://www.anl.az/down/meqale/olaylar/
2017/fevral/529545.htm](http://www.anl.az/down/meqale/olaylar/2017/fevral/529545.htm)*

Məqalənin əvvəlində qeyd olunur ki, Xocalı soyqırımı erməni millətçilərinin Azərbaycan xalqına qarşı əsrlərdən bəri davam edən etnik təmizləmə siyasətinin daha bir dəhşətli nümunəsidir. Lakin indiyə qədər insanlıq ələhinə qarşı törədilən bu cinayətin nə təşkilatçıları, nə də icraçıları cəzalarını almayıblar. Məqalədə millət vəkili Kəmaləddin Qafarovun sözləri oxucuların diqqətinə çatdırılıb. O, qeyd edib ki, həm Xocalı soyqırımını, həm də xalqımıza qarşı digər qanlı cinayətləri törədən erməni faşistlərinin layiqli cəzalarını alacaqları gün uzaqda deyil.

Məqalənin sonunda bildirilir ki, Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə aparılan uğurlu siyasət nəticəsində artıq bütün dünyaya ermənilərin, erməni faşizminin hansı xislətə malik olduğunu bilir. Ölkəmizin əldə etdiyi uğurlar

onu deməyə əsas verir ki, Həm Xocalı soyqırımını, həm də xalqımıza qarşı digər qanlı cinayətləri törədən erməni faşistlərinin layiqli cəzalarını alacaqları gün uzaqda deyil.

Vəliyev, H. Xocalı soyqırımı, qan yaddaşımız / Hüseyn Vəliyev // Respublika.-2017.- 17 fevral .- S.6.

<http://www.anl.az/down/meqale/respublika/2017/fevral/529342.jpg>

Müəllif əvvəldə qeyd edir ki, xalqımıza qarşı törədilmiş bu vandalizm aktı bizim tariximizdə ən qanlı, ən böyük, ən ağır yaralardan biridir. O bildirir ki, XX əsrin sonunda baş vermiş bu faciə təkcə Azərbaycan xalqına deyil, bütün insanlığa, bəşəriyyətə qarşı yönəlmiş ən ağır cinayətlərdən biridir.

Məqələdə bildirilir ki, Azərbaycan xalqı bir neçə yüz il ərzində erməni millətçi-şovnistlərinin davamlı olaraq etnik təmizləmə, soyqırım siyasətinə məruz qalmışdır. Öz tarixi torpaqlarından qovulmuş, qaçqına, məcburi köçkünə çevrilmiş və bütün bunlar ermənilər tərəfindən kütləvi qırğınlarla müşayiət olunmuşdur.

Sonda qeyd olunur ki, xocalılılar Azərbaycanın ən qədim memarlıq və ilk mədəniyyət abidələri ilə zəngin olan Xocalıda baş verən soyqırımı elə bu şəhərdə ucaldılacaq böyük bir abidənin önündə yad edəcəkləri günü səbirsizliklə gözləyirlər.

2018

Arye Qut İtaliya mətbuatına müsahibəsində deyib: Xocalı soyqırımı mənim şəxsi faciəmdir // Yeni Azərbaycan.-2018.- 1 mart.- S.6.

http://www.anl.az/down/meqale/yeni_az/2018/mart/579807.htm

Məqalədə beynəlxalq münasibətlər üzrə tanınmış ekspert, Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzinin İsraildəki nümayəndəliyinin rəhbəri Arye Qutun atası Əmir Qut ilə birlikdə İtalyada nəşr olunan Xocalı soyqırımı haqqında yazdığı “Ağrı” romanı ilə bağlı verdiyi müsahibədən bəhs olunur.

Burada Romada kitabın təqdimatı münasibətilə Arye Qutdan götürülən müsahibə və müəllifin bütün suallara necə həvəslə cavab verdiyini öz əksini tapmışdır.

Aydınoğlu, T. Leyla Əliyeva: “Xocalıya ədalət!” kampaniyasının məramı bu faciəni soyqırımı kimi tanıtmadır / Tahir Aydınoğlu // Xalq qəzeti.-2018.- 3 mart.- S.4.

<http://www.anl.az/down/meqale/xalqqazeti/2018/mart/584542.htm>

Məqalədə qeyd olunur ki, beynəlxalq arenada 2008-ci ildə irəli sürülmüş “Xocalıya ədalət!” kampaniyasını İslam Konfransı Gənclər Forumu 10 ildir ki, uğurla həyata keçirir. Müəllif qeyd edir ki, dünyanın 50-dək ölkəsində kampaniyanın milli koordinatorluğu yaradılıb. Burada

həmin dövlətlərin vətəndaşları çalışır və könüllü olaraq ölkələrində “Xocalıya ədalət!” kampaniyasını həyata keçirirlər. Kampaniyanın saytında, eləcə də Leyla Əliyevanın şəxsi veb-səhifəsində “Xocalıya ədalət!” təbliğat-təşviqat kampaniyası haqqında kifayət qədər material vardır.

Məqalənin sonunda qeyd olunur ki, kampaniyanın uğurla davam etdiyini söyləyən Leyla Əliyeva dəyişməyən hədəfi belə açıqlayıb: “Məqsədımız Xocalı hadisələri barədə dünya ictimaiyyətini davamlı olaraq məlumatlandırmaq, bu faciənin beynəlxalq-hüquqi müstəvidə və dövlət başçıları səviyyəsində soyqırımı kimi tanınmasına nail olmaqdır.”

Azərtac. Xocalı soyqırımı əsrin faciəsidir / Azərtac // Xalq qəzeti.-2018.- 23 fevral.- S.7.

<http://www.anl.az/down/meqale/xalqqaz/eti/2018/fevral/581920.htm>

Məqalənin əvvəlində fevralın 22-də Azərbaycan Respublikası Prezidentinin İşlər İdarəsinin Siyasi Sənədlər Arxivində Xocalı soyqırımı ilə bağlı keçirilən “Xocalı Soyqırımı - əsrin faciəsi” adlı tədbirdən bəhs olunur. Burada qeyd olunur ki, Arxivin direktoru vəzifəsini icra edən Elmira Ələkbərova öz çıxışında bildirmişdir ki, Xocalı faciəsi 200 ilə yaxın müddətdə erməni şovinist milliyyətçiləri tərəfindən azərbaycanlılara qarşı müntəzəm olaraq həyata keçirilən etnik təmizləmə və soyqırımı siyasətinin davamı və ən qanlı səhifəsidir.

Məqalədə qeyd olunur ki, çıxış edənlər faktlarla əsaslandırılırlar ki, ermənilərin məqsədi məhz Xocalıda

azərbaycanlılara qarşı soyqırımı aktı törətmək olub və bunu da həyata keçiriblər.

Bayramova, Z. “92-ci ilin qarı” / Zümrüd Bayramova // Səs.-2018.- 24 fevral.- S.10.

<http://www.anl.az/down/meqale/ses/2018/fevral/579332.htm>

Məqalədə Ermənistanın Azərbaycana qarşı işğalçılıq və soyqırımı siyasətini, beynəlxalq hüququn norma və prinsiplərini, insan hüquq və azadlıqlarının kütləvi şəkildə və kobudcasına pozulması ilə nəticələnən Xocalı soyqırımını əks etdirən “92-ci ilin qarı” sənədli filmindən bəhs olunur. Qeyd olunur ki, film kütləvi surətdə qətlə yetirilmiş və ata-baba yurdlarından didərgin salmış Xocalı sakinlərinin faciəsindən bəhs edir.

Bayramova, Z. Holokost və Xocalı - müasirlərin gözü ilə / Zümrüd Bayramova // Səs.-2018.- 27 yanvar.- S.10.

<http://www.anl.az/down/meqale/ses/2018/yanvar/573985.htm>

Məqalədə yanvarın 25-də Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzində (BBMM) Azərbaycan dağ yəhudiləri və Avropa yəhudi dini icmalarının, Azərbaycan Respublikası Prezidenti Administrasiyasının millətlərarası münasibətlər, multikulturalizm və dini məsələlər şöbəsinin dəstəyi və təşkilatçılığı ilə “Holokost və Xocalı-müasirlərin

gözü ilə” mövzusunda keçirilən dəyirmi masadan bəhs olunur.

Burada qeyd olunur ki, Xocalı və Holokost soyqırımları zaman etibarını ilə bir-birindən fərqli vaxtlarda törədilsə də, mahiyyətcə oxşar faciələrdir.

Bəhramov, C. 20 Yanvar və Xocalı faciələri 1918-ci il mart soyqırımının davamı idi / Cəbi Bəhramov.-2018.- 25 yanvar.- S.1; 6.

<http://www.anl.az/down/meqale/azerbaycan/2018/yanvar/573601.htm>

Məqələdə yetmiş illik sovet dövründə erməni vəhşiliklərinin və soyqırımların xalqdan gizlədilməsi, bu mövzuda danışmaq və yazmağın necə yasaq edilməsindən bəhs olunur. Burada qeyd olunur ki, yalnız ulu öndər Heydər Əliyev 26 mart 1998-ci ildə “Azərbaycanlıların soyqırımı haqqında” fərman imzalayandan sonra keçmişdə törədilənlərə obyektiv siyasi qiymət verilmiş, 31 mart “Azərbaycanlıların Soyqırımı Günü” elan edilmiş, tariximizin “ağ ləkələr”dən təmizlənmiş halda yazılmasına şərait yaradılmışdır.

Cəfərli, R. Xocalı soyqırımı - bəşəriyyətə qarşı amansız cinayət: Xocalı soyqırımına əsl siyasi-hüquqi qiyməti Heydər Əliyev verdi / Rəşad Cəfərli // Azərbaycan.-2018.- 25 fevral.- S.1; 3.

<http://www.anl.az/down/meqale/azerbaycan/2018/fevral/580551.htm>

Müəllif məqalənin əvvəlində Xocalı faciəsi ilə bağlı hadisələrin gedişatını ətraflı şəkildə şərh etmişdir.

Daha sonra məqalədə qeyd olunur ki, yalnız ümummillə lider Heydər Əliyevin hakimiyyətə qayıdışından sonra Xocalı faciəsi özünün əsl siyasi-hüquqi qiymətini aldı. İlk növbədə, Xocalı faciəsi ermənilərin Azərbaycan xalqına qarşı həyata keçirdiyi soyqırımı aktı kimi təsbit olundu və dünyaya tanıtılması istiqamətində xeyli iş görüldü. Ulu öndərin təşəbbüsü ilə Milli Məclis 1994-cü il fevralın 24-də “Xocalı soyqırımı (genosidi) günü haqqında” xüsusi qərar qəbul etdi.

Sonda qeyd olunur ki, bu gün hər bir azərbaycanlının qarşısında duran mühüm vəzifələrdən biri Xocalı soyqırımı və bütövlükdə ermənilərin Dağlıq Qarabağda törətdikləri vəhşiliklər haqqında həqiqətləri olduğu kimi dünya ictimaiyyətinə çatdırmaqdır.

Çaxmaqlı, S. Xocalı faciəsinin qisasını almalıyıq! / Səməndər Çaxmaqlı // Türkünistan.-2018.- 26 fevral-5 mart.- S.8.

<http://www.anl.az/down/meqale/turkustan/2018/mart/584457.htm>

Müəllif məqalədə bildirir ki, 1948-1953-cü illərdə Ermənistandan 150 min azərbaycanlı deportasiya olunmuşdur. 1988-ci ildə isə öz tarixi torpaqlarında yaşayan 250 min Azərbaycan türkləri bu ərazidən qovulmuş, bununla da Ermənistan monoetnik dövlətə çevrilmişdir. Burada həmçinin qeyd olunur ki, “dənizdən dənizə Ermənistan” adlı sərəsəm bir ideyanı reallaşdırmaq cəhdi kəndlərin, şəhərlərin

dağılması, on minlərə günahsız insanın ölümü, yüz minlərlə azərbaycanlının öz tarixi torpaqlarından didərgin düşməsi ilə nəticələndi.

Müəllif məqalədə oxucuların diqqətinə çatdırmışdır ki, Xocalı soyqırımının xüsusi amansızlıqla törədilməsi rus, gürcü, ingilis, fransız, alman, amerikalı və digər ölkələrin vətəndaşı olan jurnalist və publisistləri dəhşətə gətirmişdir.

Ələddinqızı, N. Xocalı soyqırımının tanınması Azərbaycanın xarici siyasətinin əsas istiqamətlərindəndir / Nəzakət Ələddinqızı // Səs.-2018.- 13 fevral.- S.10.

<http://www.anl.az/down/meqale/ses/2018/fevral/576581.pdf>

Məqalənin əvvəlində qeyd olunur ki, Xocalı soyqırımı erməni millətçilərinin və onların havadarlarının Azərbaycan xalqına qarşı uzun müddət davam edən etnik təmizləmə və soyqırımı siyasətinin dəhşətli nümunəsidir.

Müəllif məqalədə 1946-cı il 11 dekabr tarixli qətnaməsindən bəhs edərək bildirir ki, Xocalıda törədilən əməllər BMT-nin məqsəd və vəzifələrinə, ümumbəşəri dəyərlərlə tam ziddir. Məqalənin sonunda qeyd olunur ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Cənab İlham Əliyevin bildirdiyi kimi, Xocalı soyqırımını həyata keçirənlər layiqli cəzalarını alacaqlar və şəhidlərimizin qanı yerdə qalmayacaq.

*Ərdoğan, R. Rəcəb Tayyib Ərdoğan:
“İnsanlığ tarixinin ən böyük
zülmlərindən biri 26 il əvvəl Xocalıda
yaşanıb” / Rəcəb Tayyib Ərdoğan //
Azərbaycan.-2018.- 21 fevral.- S.2.
<http://www.anl.az/down/meqale/azərbaycan/2018/fevral/580140.htm>*

Məqalədə Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan hakim Ədalət və İnkişaf Partiyasının parlament qrupunun toplantısında Xocalı faciəsinin 26-cı ildönümü ilə əlaqədar çıxışından bəhs olunur.

Burada qeyd olunur ki, Xocalı soyqırımının 26-cı ildönümü ilə əlaqədar Türkiyədə həmçinin müxtəlif anım tədbirləri də keçirilmişdir.

*Feyziyev, C. Xocalı – Srebrenitsa:
“Qardaşlaşmış kədər” / Cavanşir
Feyziyev // Xalq qəzeti.-2018.- 25
fevral.- S.5.
<http://www.anl.az/down/meqale/xalqqazeti/2018/fevral/582015.htm>*

Məqalədə qeyd olunur ki, erməni hərbi birləşmələrinin Azərbaycan ərazisinə təcavüzü Dağlıq Qarabağ ərazisinin və onun ətrafındakı daha 7 rayonun işğalı ilə nəticələndi. Qarabağ müharibəsinin ən faciəli səhifəsi Xocalı şəhərinin yer üzündən tamamilə silinməsi oldu. 1992-ci ilin fevralın 25-dən 26-na keçən gecə erməni quldurlar Sovet ordusundan qalmış 366-cı alayın iştirakı ilə bir neçə həftə öncədən mühasirəyə alınmış Xocalı şəhərinə hücum etdilər. Şaxtılı qış gecəsində qaçıb canını qurtarmağa

çalışan dinc sakinlər təqib edilərək yollarda və meşələrdə gülləbaran edildilər.

Müəllif sonda oxucuların nəzərinə çatdırır ki, 1995-ci ildə demokratik Avropanın mərkəzində, Srebrenitsada baş verən soyqırımı aktı tarixin acı dərslərindən ibrət götürülmədiyini, dövlət səviyyəsində şovinizm, milli-dini ayrı-seçkilik və zorakılıq dalğasının yenidən baş qaldırdığını göstərdi.

Fərəcova, Z. Rəsmlərdən haray çəkən Xocalı / Zöhrə Fərəcova // Azərbaycan.-2018.- 25 fevral.- S.5.

<http://www.anl.az/down/meqale/azerbaycan/2018/fevral/579202.htm>

Məqalədə qeyd olunur ki, Xocalı qətliamında işğalçıların yerlə yeksan etdikləri şəhərin tarixi əhəmiyyətli abidələri Azərbaycan rəssamlarının yaradıcılığında əksini tapıb. Dünyanın ilk yaşayış məskənlərindən olan Dağlıq Qarabağın Xocalı şəhərinin ərazisi də mədəniyyət abidələri ilə zəngin idi. Ermənistan silahlı qüvvələri bu şəhəri yağmalayarkən həmin abidələrin əksəriyyətini məhv etdilər. Bununla təkcə Azərbaycan tarixinə yox, bütövlükdə bəşəriyyət tarixinə zərbə vurdular.

Müəllif məqalədə həmçinin Xocalı faciəsinə döndənə müraciət edən bir çox rəssamların əsərlərinin də adlarını çəkmişdir.

Həmidov, H. Xocalı soyqırımına aparan yola siyasi-tarixi baxış / Həbil Həmidov Həmidov, Həbil. // Xalq qəzeti.-2018.- 29 mart.- S.10.

<http://www.anl.az/down/meqale/xalqqazeti/2018/mart/583166.pdf>

Məqalədə heç vaxt dövləti və dövlətçilik tarixi olmayan, dünyanın müxtəlif bölgələrinə səpələnmiş, köçəri həyat tərzini keçirən ermənilərin “Böyük Ermənistan” yaratmaq üçün bəşəriyyət əleyhinə cinayət yolu olan separatizm və terrorizm fəaliyyətindən bəhs olunur.

Bununla da bir qədər əvvəlki tarixə müraciət edərək terrora, təcavüzə gələn yola, azərbaycanlıların soyqırımını məsələlərinə qismən də olsa bir daha aydınlıq gətirmişdir.

Həsənov, S. Xocalı faciəsi bəşəriyyətə qarşı cinayətdir / Sənan Həsənov // Respublika.-2018.- 11 aprel.- S.4.
<http://www.anl.az/down/meqale/respublika/2018/aprel/585382.pdf>

Məqalənin əvvəlində XX əsrin insanlığa qarşı dəhşətli cinayəti kimi Xocalı faciəsinin bəşər tarixində öz siyasi-qiyətini almamasından, cinayətkarların cəzasız qalmasından bəhs edir.

Müəllif daha sonra Xocalı faciəsinin necə baş verdiyi haqqında məlumatı oxucuların diqqətinə çatdırır. O, bildirir ki, faciəni tanıtma uğrunda aparılan işlər çox gərgin prosesin nəticəsidir. Ona görə də ziyalılarımız bu istiqamətdə daima işləməlidirlər.

Müəllif məqalədə həmçinin, bu tarixi şəraiti çox düzgün qiymətləndirən təcrübəli siyasi xadim, ümummilliyat lideri Heydər Əliyevin fəaliyyətindən, Azərbaycan

Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin rəhbərliyi altında müntəzəm olaraq həyata keçirilən tədbirlərdən və təbliğat kompaniyalarından bəhs etmişdir.

Xələfli, Ə. Xocalı qanının qırmızısı / Əli Rza Xələfli //Kredo.-2018.- 26 fevral.- S.2.

<http://www.anl.az/down/meqale/kredo/2018/fevral/579926.jpg>

Məqələnin əvvəlində müəllif qeyd edir ki, Xocalı soyqırımını bir etnosun digər etnosa qarşı sonsuz nifrəti kimi üzə çıxır. O , bildirir ki, Xocalı Azərbaycan tarixinin qanlı yazılmış yaddaşdır.

Müəllif məqalədə həmçinin soyqırım zamanı Xocalıda olub, Xocalının mərkəzində iqamətgahını son günlərəcən qoruyan Atakişi Atakişiyev haqqında da ətraflı məlumat vermişdir.

Xələfli. Ə. Qanlı bir qış gecəsində / Əli Rza Xələfli // Kredo.-2018.- 26 fevral.- S.3.

<http://www.anl.az/down/meqale/kredo/2018/fevral/579928.jpg>

Məqalədə qeyd olunur ki, Xocalı faciəsi tarixdə analoqu olmayan hadisədir. Erməni faşizminin mənəvi simasını açan, onun eybəcərliklərini, bütün zamanlar üçün nifrətə layiq olduğunu təsdiq edən tarixi yarlıqdır.

Müəllif daha sonra qeyd edir ki, Xocalı faciəsinin bütün şahidləri təkrar-təkrar dinlənilməli, ermənilərin törətdikləri cinayətlər hər kəsə çatdırılmalıdır.

Məqalədə həmçinin, həmin iztirablı günlərin xronikası şahidlərin dilindən öz əksini tapmışdır.

Qocayeva, Ə. Nahaq tökülən qan yerdə qalmaz: Bir Xocalı ailəsinin faciəsi / Ədilə Qocayeva // Səs.-2018.- 22 fevral.- S.11.

<http://www.anl.az/down/meqale/ses/2018/fevral/579399.jpg>

Məqalədə Xocalı faciəsi zamanı həyat yoldaşını, iki oğlunu və bir nəvəsini itirmiş, digər iki iki oğlu və özü ermənilərə əsir düşərək, ağır işgəncələrə məruz qalmış 9 uşaq anası, 80 yaşlı Məleykə nənənin başına gələn dəhşətlərdən bəhs olunur.

Qurbanlı, D. Xocalı soyqırımı : Əbədi olaraq yaddaşlara həkk olunmuş qətlə / Dəmir Qurbanlı // Azad Azərbaycan.-2018.- 24 fevral.- S.3.

http://www.anl.az/down/meqale/az_azerbaycan/2018/fevral/579116.jpg

Məqalədə qeyd olunur ki, ermənilər qədim zamanlardan daima Azərbaycan xalqına qarşı ərazi iddiasında olmuşdurlar. Ermənilərin həyata keçirdikləri soyqırım siyasətinin ən dəhşətlisi, insanlığa sığmayan Xocalı soyqırımıdır.

Məqalədə həmçinin, misli görünməmiş erməni vəhşiliklərinə Azərbaycanın o zamankı iqtidarının, hakimiyyətə can atan və sonradan hakimiyyətdə olan “demokrat bəylər”in və dünya ölkələrinin münasibəti haqqında məlumat verilmişdir.

Məmmədov, E. Xocalı soyqırımı insanlıq əleyhinə törədilmiş ən ağır cinayətlərdəndir / Elman Məmmədov // Xalq qəzeti.-2018.- 25 fevral.- S.4.
<http://www.anl.az/down/meqale/xalqqazeti/2018/fevral/582009.htm>

Müəllif məqaləyə ümummili lider Heydər Əliyevin və Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Xocalı soyqırımı haqqında söylədiyi sözlərlə başlayır. Daha sonra Xocalı faciəsi haqqında ətraflı məlumat oxucuların diqqətinə çatdırılır.

Sonda qeyd olunur ki, insan hüquqlarından, demokratiyadan, qanunun aliliyindən danışan dövlətlər və təşkilatlar işğal və soyqırımı faktına layiq olduğu qiyməti verməlidirlər. Əgər bu olmasa, Azərbaycan beynəlxalq hüquqa əsaslanaraq öz torpaqlarını işğaldan hərbi yolla azad edəcək.

Məmmədov, S. Erməni vandalları xocalılıları yalnız azərbaycanlı olduqlarına görə öldürürdülər / Sadir Məmmədov // Xalq qəzeti.-2018.- 24 fevral.- S.7.

<http://www.anl.az/down/meqale/xalqqazeti/2018/fevral/581987.htm>

Məqalədə qeyd olunur ki, Azərbaycan xalqının qan yaddaşında böyük qələbə və zəfərlərlə yanaşı, təəssüf ki, bir çox faciələr də var. Onlardan da biri Xocalı faciəsidir.

Müəllif bildirir ki, Xocalı faciəsi miqyasına görə hətta Holokost fəalkətindən də geridə qalmır.

Burada həmçinin ermənilərin azərbaycanlılara qarşı törətdikləri qırğınlar barədə tükürpədicə məlumatlar da oxucuların diqqətinə çatdırılır.

Məmmədova, S. Xocalı şahidləri danışır: XX əsrin faciəsi - Xocalı soyqırımı / Səbinə Məmmədova// Azərbaycan.-2018.- 22 fevral.- S.1; 7.
<http://www.anl.az/down/meqale/azerbaycan/2018/fevral/580425.htm>

Müəllif məqalənin əvvəlində qeyd edir ki, hər insanın həyatı, əslində bir roman mövzudur, yaşadığı dövrün aynasıdır. Əgər eyni qisməti bölüşən çoxsaylı insanların bənzər taleləri, oxşar sevinc və xatirələri, yaxud kədərləri, faciələri qələmə alınarsa, bu, nəticə etibarilə mənsub olduqları xalqın da həyatının müəyyən dövrünü əks etdirər... 26 il öncə baş verən Xocalı soyqırımından salamat çıxmış insanların taleyi də faciəli romandır desək, heç də yanlışdır.

Daha sonra müəllif burada Xocalı faciəsinin şahidlərinin dilindən, onların başlarına gələn dəhşətli hadisələri qeydə almışdır.

Miriyev, A. “Xocalıya ədalət!” beynəlxalq təbliğat kampaniyası Xocalı faciəsinin dünyada soyqırımı aktı kimi tanınmasında mühüm rol oynayır / Anar Miriyev // Palitra.-2018.- 13 fevral.- S.11.

<http://www.anl.az/down/meqale/palitra/2018/fevral/576586.htm>

Məqalədə Azərbaycan Respublikasının insan hüquqları üzrə müvəkkilinin (Ombudsman) Xocalı soyqırımının 26-cı ildönümü ilə əlaqədar imzaladığı bəyanatdan danışılır. Burada vurğulanır ki, Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə bir çox ölkələrdə və şəhərlərdə həyata keçirilən “Xocalıya ədalət!” beynəlxalq təbliğat kampaniyası Xocalı faciəsinin dünyaya soyqırımı aktı kimi tanınmasında mühüm rol oynayır.

Mirzəbəyli, İ. Xocalı faciəsi: “məzlum” ermənilərin bəşəri cinayətlərinin qanlı səhifəsi / İttifaq Mirzəbəyli //Xalq qəzeti.-2018.- 23 fevral.- S.8.

<http://www.anl.az/down/meqale/xalqqazeti/2018/fevral/581923.htm>

Məqalədə qeyd olunur ki, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin İşlər İdarəsi nəzdində fəaliyyət göstərən Prezident Kitabxanasında Xocalı soyqırımı haqqında kifayət qədər elektron resurslar toplanmışdır. Həmin materialların təkə ana dilimizdə deyil, rus və ingilis dillərində olması da bu faktların dünya miqyasına çıxarılmasını asanlaşdırır.

Məqalədə həmçinin Prezident Kitabxanasının tərtib etdiyi “XX əsrin faciəsi – Xocalı soyqırımı” elektron layihəsi haqqında məlumatlar da öz əksini tapmışdır.

*Nasir, Ş. XX əsrin ən böyük faciəsi-
Xocalı soyqırımı: / Şəfəq Nasir
// Respublika.-2018.- 24 fevral.- S.4.
<http://www.anl.az/down/meqale/respublika/2018/fevral/579283.pdf>*

Məqələnin əvvəlində Xocalı soyqırımının dəhşətləri haqqında məlumat öz əksini tapır. Daha sonra isə Xocalı soyqırımının 26-cı ildönümü ilə bağlı fevral ayının 21-də Azərbaycan Respublikası Prezidentinin İşlər İdarəsinin Siyasi Sənədlər Arxivində keçirilən konfransdan bəhs olunur. Məqalədə konfrans iştirakçılarının çıxışları oxucuların diqqətinə çatdırılır.

*Nəcəfova, M. “Xocalı Simfoniyası”:
N.Günün “Xocalı simfoniyası” poeması
haqlı davamızın aynasıdır / Mərziyyə
Nəcəfova // Ədəbiyyat qəzeti.-2018.- 24
fevral.- S.13.
<http://www.anl.az/down/meqale/edebiyat/2018/fevral/579435.htm>*

Müəllif məqalədə Nurəngiz Günün yaradıcılığından bəhs edərək bildirmişdir ki, müharibə poeziyasında şairəni bir ana, bir qadın kimi ən çox narahat edən cəhət körpələrimizin, uşaqlarımızın göz yaşları, məhrumiyyətləri, valideynlərini vaxtsız itirmələri, ac, kimsəsiz qalaraq qurbana çevrilmələri olub.

Məqalədə həmçinin şairənin “Kərəm ol sən, o gözəlin Allahrı” adlı şeiri, “Xocalı simfoniyası” adlı poeması haqqında da qısa məlumatlar verilmişdir.

Nəsirov, E. Xocalı faciəsi beynəlxalq cinayətdir / Elman Nəsirov //Xalq qəzeti.-2018.- 25 fevral.- S.1;6.

<http://www.anl.az/down/meqale/xalqqazeti/2018/fevral/582000.htm>

Məqalədə qeyd olunur ki, Xocalıda terror metodlarıyla həyata keçirilən soyqırımı hadisəsi beynəlxalq reaksiyaya səbəb olmuş və bu barədə Böyük Britaniyadan olan jurnalist Anatol Levenin “Qarabağ təpələrinə səpələnən cəsədlər” adlı reportaj hazırlamışdır.

Müəllif həmçinin bildirir ki, Xocalı soyqırımını ABŞ “İlin ən böyük faciəsi” adlandırmışdır. Məqalədə Xocalı hadisələrini beynəlxalq hüquq əsasında soyqırımı cinayəti olduğunu sübut edən sənədlərdən də bəhs olunmuşdur.

Rəhimzadə, V. Xocalı soyqırımı erməni faşizminin insanlığa qarşı misilsiz cinayətidir / Vüqar Rəhimzadə // Xalq qəzeti.-2018.- 25 fevral.- S.7.

<http://www.anl.az/down/meqale/xalqqazeti/2018/fevral/582020.htm>

Məqalənin əvvəlində Prezident İlham Əliyevin “1918-ci il azərbaycanlıların soyqırımının 100 illiyi haqqında” imzaladığı Sərəncamdan bəhs olunur. Müəllif daha sonra Xocalı soyqırımından söz açaraq bildirir ki, bu soyqırım 200 ilə yaxın bir müddətdə erməni millətçilərinin və onların

havadarlarının Azərbaycan xalqına qarşı apardıqları etnik təmizləmə və soyqırımı siyasətinin davamı və ən qanlı səhifəsidir.

Burada həmçinin dövlətimizin başçısı İlham Əliyev cənablarının həqiqətlərimizin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması istiqamətində görülən işləri önə çəkərək, gördüyü tədbirlərdən bəhs olunur.

Rüstəmov, İ. Xocalı soyqırımı - qan yaddaşımızın fəryadı / İlqar Rüstəmov // Xalq qəzeti.-2018.- 22 fevral.- S.5.

<http://www.anl.az/down/meqale/xalqqazeti/2018/fevral/581864.htm>

Məqalədə Xətai Rayon İcra Hakimiyyətinin Xocalı faciəsinin 26-cı ildönümü ilə bağlı keçirdiyi anım tədbirindən bəhs olunur. Burada tədbirdə çıxış edən iştirakçıların söylədiyi fikirlər oxucuların diqqətinə çatdırılır.

Şahtaxtı, S. TRT HABER: Xocalı soyqırımı heç vaxt unudulmayacaq bəşəri faciədir / Sabir Şahtaxtı // Xalq qəzeti.-2018.- 22 fevral.- S.5.

<http://www.anl.az/down/meqale/xalqqazeti/2018/fevral/581865.htm>

Məqalədə Türkiyənin TRT HABER televiziya kanalında fevralın 20-də Xocalı soyqırımı ilə bağlı “Anadolu soruşur” media platforması çərçivəsində yayımlanan veriliş ilə bağlı məlumatlar öz əksini tapır. Burada qeyd olunur ki, verilişin qonağı Azərbaycan Milli

Məclisinin Xocalıdan olan deputatı Elman Məmmədov olub.

Məqalədə eləcə də, Türkiyə Prezident Rəcəb Tayyib Ərdoğanın Xocalı soyqırımını barədə söylədiyi fikir və mülahizələr barədə məlumat da öz əksini tapmışdır.

Şərifli, B. Xocalının beş Milli Qəhrəmanından biri / Bəşir Şərifli // Azərbaycan.-2018.- 1 mart.- S.6.

<http://www.anl.az/down/meqale/azerbaycan/2018/mart/581293.htm>

Məqalədə Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı, Xocalının igid oğlu Araz Səlimovun göstərdiyi qəhrəmalıqlardan bəhs olunur.

Məqalədə həmçinin Xocalı faciəsinin dəhşətlərini özündə əks etdirən “Düşmən laylası” adlı qısametrajlı filmdən, “Xocalı dərsi”, “Sonsuz dəhliz”, “Zülmətdən qaçarkən”, “Müharibə uşaqları”, “Biz qayıdacağıq” sənədli filmləri haqqında məlumat oxucuların nəzərinə çatdırılır.

Sonda qeyd olunur ki, Xocalının beş Milli Qəhrəmanının ruhu o günlərə qayıdışı tələb edir.

Vəliyev, İ. Xocalı ağrılarını gələcəyə daşıyan əsər / İsxan Vəliyev // Xalq qəzeti.-2018.- 24 fevral.- S.6.

<http://www.anl.az/down/meqale/xalqqazeti/2018/fevral/581965.htm>

Məqalədə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin ictimai-siyasi məsələlər üzrə köməkçisi, şöbə müdiri, tarix elmləri doktoru, professor Əli Həsənovun ideya müəllifliyi

ilə hazırlanmış “Xocalı şahidləri danışır” kitabının məzmunu haqqında ətraflı məlumat öz əksini tapmışdır.

Məqalədə qeyd olunur ki, “Xocalı şahidləri danışır” kitabı Xocalı soyqırımını haqqında sistemləşdirilmiş, müfəssəl, hadisələri məntiqi ardıcılıqla özündə əks etdirən və digər məziyyətləri ilə indiyədək bu mövzuda yazılmış kamil əsər olmaqla, bu faciənin dünyaya tanıtılmasında xüsusi əhəmiyyətə malik bir kitabdır.

“The Peninsula” qəzeti: Xocalı faciəsi zamanı insanların yaşamaq hüququ kütləvi şəkildə pozulub //Xalq qəzeti .- 2018.- 27 fevral.- S.7.

<http://www.anl.az/down/meqale/xalqqazeti/2018/fevral/582167.htm>

Burada Azərbaycanın Qətərdəki səfirliyi tərəfindən Xocalı faciəsinin 26-cı ildönümü ilə əlaqədar həmin ölkənin nüfuzlu ingilisdilli “The Peninsula” qəzetində dərc olunmuş məqaləsindən bəhs olunur.

2019

Abdullayev, M. Xocalı soyqırımına beynəlxalq hüquqi qiymət verilməlidir / Mehdi Abdullayev // Xalq qəzeti.-2019.- 26 fevral.- S.8.

<http://www.anl.az/down/meqale/xalqqazeti/2019/fevral/638006.htm>

Məqalədə faciə qurbanlarının anım mərasimlərinin təşkili ilə əlaqədar Prezident Administrasiyasının rəhbəri Ramiz Mehdiyevin sərəncamı ilə “Xocalı soyqırımının iyirmi yeddinci ildönümünün keçirilməsinə dair tədbirlər planı”dan bəhs olunur.

Burada qeyd olunur ki, işğal edilmiş Dağlıq Qarabağ və yeddi ətraf rayonun Azərbaycan Respublikasının ayrılmaz tərkib hissəsi olduğunu beynəlxalq hüquq, o cümlədən BMT Təhlükəsizlik Şurasının 1993-cü il tarixli məlum 822, 853, 874 və 884 sayılı qətnamələri, BMT Baş Məclisinin “Azərbaycanın işğal olunmuş ərazilərində vəziyyət” adlı 14 mart 2008-ci il tarixli qətnaməsi, AŞPA-nın 2005-ci il tarixli 1416 sayılı qətnaməsi və 1690 sayılı tövsiyəsi, Avropa Parlamentinin Dağlıq Qarabağla bağlı 23 oktyabr 2013-cü il tarixli qətnaməsi bir daha sübut edir.

Abramov, Y. : Xocalı haqqında həqiqəti milyonlarla insan bilməlidir / Yefim Abramov // Yeni Azərbaycan.-2019.- 22 yanvar.- S.5.

[http://www.anl.az/down/meqale/yeni_az/2019/yanvar/629460\(meqale\).pdf](http://www.anl.az/down/meqale/yeni_az/2019/yanvar/629460(meqale).pdf)

Məqalədə İsraildə yaşayan rejissor və dramaturq Yefim Abramovun STEMQİ Beynəlxalq Xeyriyyə

Fondunun saytına verdiyi müsahibədən bəhs olunur. O, öz müsahibəsində həmçinin, Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyevanın rəhbərlik etdiyi “Xocalıya ədalət!” beynəlxalq informasiya kampaniyasından da söz açmışdır.

Akimova, E. Döyüşən mənəviyyətin əsəri – “Xocalı şikəstəsi” / Elnarə Akimova // Ədəbiyyat qəzeti.-2019.- 2 mart.- S.14-15.

<http://www.anl.az/down/meqale/edebiyat/2019/mart/012.htm>

Məqalədə iyirmi yeddi il ərzində Xocalı soyqırımının dəhşətlərini özündə əks etdirən əsərlərdən bəhs olunur. Müəllif bildirir ki, Ulduz Qasımın “Xocalı şikəstəsi” romanı belə əsərlərdən biridir.

Burada qeyd olunur ki, əsər mənəviyyətin qələbəsinin ifadəsi, azərbaycanlı xislətinin həssas şəkildə təqdimi, Xocalı dəhşətlərini, yurdunu itirmiş insan acısını ədəbiyyatlaşdırmaq baxımından seçilir.

Allahverdiyev, B. Xocalı soyqırımı Ermənistanın etnik təmizləmə siyasətinin davamıdır: Diasporamız XX əsrin ən dəhşətli faciəsi olan Xocalı həqiqətlərini dünyada real faktlarla yayır / Bilman Allahverdiyev // Azad Azərbaycan.-2019.- 27 fevral.- S.5.

http://www.anl.az/down/meqale/az_azerbaycan/2019/fevral/637960.JPG

Məqalədə Xocalı faciəsi ilə bağlı dəhşətlər oxucuların diqqətinə çatdırılır. Burada həmçinin erməni şovinist millətçilərinin azərbaycanlılara qarşı törətdiyi cinayətlərin, o cümlədən Xocalı soyqırımını haqqında həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması, onun soyqırımını kimi tanınması üçün Azərbaycan dövlətinin məqsədyönlü və ardıcıl fəaliyyətindən də bəhs olunur.

Aydınoğlu, T. Xocalı soyqırımının tanınması beynəlxalq siyasətdə ədalət, humanizm prinsiplərinə sadiqlik göstəricisidir / Tahir Aydınoğlu // Xalq qəzeti.-2019.- 1 mart.- S.9.

[http://www.anl.az/down/meqale/xalqqazeti/2019/mart/638609\(meqale\).pdf](http://www.anl.az/down/meqale/xalqqazeti/2019/mart/638609(meqale).pdf)

Müəllif məqalədə ölkədə nüfuzlu söz sahibi olan müsahiblərinin Xocalı faciəsi ilə bağlı fikirlərini oxucuların diqqətinə çatdırır.

Burada Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Mübariz Qurbanlının, Milli Məclisin deputatı, Xalq yazıçısı Elmira Axundovanın, Milli Məclisin deputatı, AMEA-nın müxbir üzvü, professor Məxtiyar Əliyevin verdiyi müsahibələr öz əksini tapmışdır.

Bayramov, V. Xocalı faciəsi-yaddaşın unudulmayan tarixi / Vaqif Bayramov // Xalq qəzeti.-2019.- 26 fevral.- S.12.

[http://www.anl.az/down/meqale/xalqqazeti/2019/fevral/637898\(meqale\).pdf](http://www.anl.az/down/meqale/xalqqazeti/2019/fevral/637898(meqale).pdf)

Məqalədə Suraxanı rayonunda yerləşən Xarici Dillər Təmayüllü Gimnaziyada keçirilən anım mərasimindən, Mingəçevir Şəhər İcra hakimiyyətinin müşavirə zalında Xocalıdan olan şəhid ailələri ilə görüşdən, Zaqatala rayonunda Xocalı soyqırımının 27-ci ildönümünə həsr olunmuş ümumrayon tədbirindən və H.Quliyev adına Qubadlı rayon Çaytumas kənd orta məktəbində təşkil olunan tədbirdən bəhs olunur.

Əhmədov, Ş. İnsanlıq əleyhinə olan cinayət: Xocalı Soyqırımı / Şikar Əhmədov // Kredo.-2019.- 21 fevral.- S.12;16.

[http://www.anl.az/down/meqale/kredo/2019/fevral/636168\(meqale\).pdf](http://www.anl.az/down/meqale/kredo/2019/fevral/636168(meqale).pdf)

Məqalənin əvvəlində Azərbaycanın qədim rayonlarından biri olan Xocalı haqqında ətraflı məlumat öz əksini tapmışdır. Daha sonra isə Xocalı soyqırımının dəhşətləri ilə bağlı faktlar oxucuların diqqətinə çatdırılır.

Müəllif qeyd edir ki, ermənilərin törətdikləri bu qanlı faciə azərbaycanlılara qarşı tarixdə misli-bərabəri görünməmiş əsl genosiddir.

Əhmədova, F. “Ruhum Xocashıda ölüb, cismim 27 ildir acıqlarla yaşayır”: XX əsrin faciəsi - Xocalı soyqırımı / Fərizə Əhmədova // Azərbaycan.-2019.-24 fevral.- S.6.

[http://www.anl.az/down/meqale/azerbaycan/2019/fevral/637829\(meqale\).pdf](http://www.anl.az/down/meqale/azerbaycan/2019/fevral/637829(meqale).pdf)

Məqalədə 26 gün erməni əsirliyində dəhşətlər yaşayan, o gecə anası, həyat yoldaşı və azyaşlı əkiz oğlanları erməni vəhşilərinə əsir düşən Hüseynağa Quliyevin gördüyü işgəncələrdən bəhs olunur.

Müəllif qeyd edir ki, təkcə bir gəncin yaşadıkları Xocalıda törədilən qətliamın dünyanın ən ağır soyqırımlarında biri olduğunu təsdiq edir.

Ələddinqızı, N. Bəşəriyyətin ən böyük faciələrindən olan Xocalı soyqırımı / Nəzakət Ələddinqızı // Səs.-2019.- 7 fevral.- S.7.

[http://www.anl.az/down/meqale/ses/2019/fevral/633481\(meqale\).pdf](http://www.anl.az/down/meqale/ses/2019/fevral/633481(meqale).pdf)

Xocalı soyqırımının dəhşətlərindən bəhs edən müəllif qeyd edir ki, bu sahədə məqsədyönlü fəaliyyət ümummilli lider Heydər Əliyevin Azərbaycanda siyasi hakimiyyətə qayıdıışından sonra başlanmışdır.

Məqalədə qeyd olunur ki, Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti, İslam Konfransı Gənclər Forumunun mədəniyyətlərəarası dialoq üzrə baş əlaqələndiricisi Leyla xanım Əliyevanın təşəbbüsü ilə başlanmış “Xocalıya ədalət!” beynəlxalq kampaniyası bu istiqamətdə təbliğat işini daha da fəallaşdırmışdır.

Fərəcova, Z. Abidəyə çevrilmiş tarix: / Zöhrə Fərəcova // Azərbaycan.-2019.-22 fevral.- S.10.

<http://www.anl.az/down/meqale/azerbaycan/2019/fevral/637008.htm>

Məqalədə Xocalı soyqırımının simvolu olan “Ana fəryadı” adlı heykəltəraşlıq abidəsindən bəhs olunur.

Burada qeyd olunur ki, müəllifi heykəltəraş Elçin Muxtarov olan “Ana fəryadı” abidəsində erməni cəlladları tərəfindən öldürülmüş körpəsini başı üzərinə qaldırmış gənc xocalılı qadın əks olunmuşdur.

Hüseynzadə, F. BMT-nin Baş katibinə Xocalıda erməni qoşunları tərəfindən törədilmiş hərbi cinayətlər haqqında məktub göndərilib / Fuad Hüseynzadə // Palitra.-2019.- 22 fevral.- S.11.

<http://www.onl.az/down/meqale/palitra/2019/fevral/636865.htm>

Məqalədə Azərbaycanın Birləşmiş Millətlər Təşkilatındakı daimi nümayəndəsi Yaşar Əliyevin BMT-nin baş katibi Antoniu Quterrişə göndərdiyi məktubundan bəhs olunur.

Burada qeyd olunur ki, məktubda Xocalı qırğını, Ermənistanın Azərbaycana qarşı təcavüzü və Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən Azərbaycanın Dağlıq Qarabağ regionunun işğalının davam etməsi faktları şərh edilir.

Hüseynzadə, F. “Xocalı qırğını Ermənistanın Azərbaycana qarşı apardığı təcavüzün nəticəsidir”: Fransa azərbaycanlılarının assosiasiyaları Xocalı soyqırımı ilə əlaqədar Emmanuel Makrona məktub ünvanlayıblar / Fuad

Hüseynzadə // Palitra.-2019.- 28 fevral.- S.11.

<http://www.anl.az/down/meqale/palitra/2019/fevral/638385.htm>

Məqalədə qeyd olunur ki, Xocalı faciəsinin 27-ci ildönümü ilə bağlı müxtəlif ölkələrin rəsmi orqanlarına müraciət və məktublar göndərilmişdir. Belə ki, Fransa azərbaycanlılarının 10 assosiasiyasının rəhbərləri Xocalı qətləmi ilə bağlı prezident Emmanuel Makrona məktub ünvanlayıblar.

Burada bildirilir ki, məktubda Xocalı qətləmi haqqında ətraflı məlumat verilir. Fransa prezidentindən Xocalı qurbanlarının xatirəsinin yad edilməsi üçün “Anım günü” elan etməsi istənilir.

Hüseynzadə, F. “Xocalı soyqırımı insanlığa qarşı törədilmiş cinayətdir”: Xocalı soyqırımına həsr edilən “Ağrı” romanının təqdimatı olub / Fuad Hüseynzadə // Palitra.-2019.- 27 fevral.- S.11.

<http://www.anl.az/down/meqale/palitra/2019/fevral/637855.htm>

Məqalədə Bakı Kitab Mərkəzində beynəlxalq münasibətlər üzrə tanınmış israilli ekspert Arye Qut və atası, yazıçı Əmir Qutun birgə qələmə aldıkları ermənilərin azərbaycanlılara qarşı törətdikləri Xocalı soyqırımından bəhs edən “Ağrı” bədii-sənədli romanının təqdimat mərasimindən bəhs olunur. Qeyd edək ki, tədbirdə Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti, “Xocalıya ədalət!”

beynəlxalq məlumatlandırma kampaniyasının təşəbbüsçüsü Leyla Əliyeva da iştirak etmişdir.

Hüseynzadə, F. Xocalı soyqırımının ukraynalı pilot şahidi: Hamımız bu dəhşətli faciədən sarsılmışdıq / Fuad Hüseynzadə // Palitra.-2019.- 20 fevral.- S.11.

<http://www.anl.az/down/meqale/palitra/2019/fevral/636455.htm>

Məqalənin əvvəlində Rusiyanın Xarici İşlər Naziri Sergey Lavrov ATƏT-in fəaliyyətdə olan sədri, slovakiyalı həmkarı Miroslav Layçakla birgə keçirdikləri mətbuat konfransından bəhs olunur.

Burada Milli Məclisin deputatı, “Yeni Azərbaycan” qəzetinin baş redaktoru Hikmət Babaoğlunun AZƏRTAC-a verdiyi müsahibədə ətraflı şəkildə oxucuların nəzərinə çatdırılmışdır. O, öz müsahibəsində ermənilərin işğalçı siyasətindən söz açmışdır.

Məqalənin sonunda isə ukraynalı helikopter pilotu Leonid Kravetsin Ukraynanın Lvov şəhərində “Xocalı soyqırımının hüquqi aspektləri” mövzusunda keçirilən seminarda etdiyi çıxış öz əksini tapır.

Kərimov, Z. Soyqırımı unutmayın / Zakir Kərimov // Palitra.-2019.- 26 fevral.- S.10.

<http://www.anl.az/down/meqale/palitra/2019/fevral/637760.JPG>

Məqalədə bəşəriyyətə çoxlu sayda fəlakət gətirən soyqırımlardan, dünya müharibələrindən bəhs olunur. Burada insanlığa yönəlmiş belə hadisələrin xronologiyasını oxucuların diqqətinə çatdırır.

Müəllif qeyd edir ki, ermənilər tərəfindən azərbaycanlılara qarşı törədilən 1905, 1918 və 1988-1993 cü illərdəki soyqırımlar silsiləsinə daxil olan Xocalı qəsləmi nəinki xalqımıza, insanlığa qarşı amansızlığı, qəddarlığı ilə seçilir.

Qasımova, F. “Hər kəs Xocalı ilə bağlı iş görməlidir”: Flora Qasımova: “Biz gözləməməliyik ki, görək dövlət səviyyəsində nə kimi işlər həyata keçirilir” / Flora Qasımova; müsahibəni apardı M.Rzayeva // Şərq.-2019.- 23 fevral.- S.8.

<http://www.anl.az/down/meqale/sherq/2019/fevral/637288.htm>

Məqalədə Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı, polkovnik-leytenant Şirin Mirzəyevin həyat yoldaşı, millət vəkili Flora Qasımovanın müsahibəsindən bəhs olunur. F.Qasımova öz müsahibəsində Xocalı faciəsindən, mərhum komandir Şirin Mirzəyevin fəaliyyətindən, Xocalı soyqırımını dünyaya tanımaq üçün görülməli işlərdən söz açmışdır.

Qismətoğlu, F. Yaddan çıxmayan gün / Faiq Qismətoğlu // Ədalət.-2019.- 27 fevral.- S.5.

[http://www.anl.az/down/meqale/adalet/2019/fevral/637828\(meqale\).pdf](http://www.anl.az/down/meqale/adalet/2019/fevral/637828(meqale).pdf)

Məqalədə Yol Patrul Xidməti Alayının 1-ci təşkilatında təşkil olunann tədbirdən bəhs olunur. Burada qeyd olunur ki, hər il Xocalı faciəsinin ildönümü 1-ci təşkilatın əməkdaşları tərəfindən yad edilir.

Məqalədə həmçinin, anım mərasiminin iştirakçılarının ətraflı şəkildə çıxışları oxucuların diqqətinə çatdırılır.

Qurbanlı, D. Xocalı soyqırımı: Əbadi olaraq yaddaşlara həkk olunmuş qətləm / Dəmir Qurbanlı // Azad Azərbaycan.-2019.- 20 fevral.- S.3.
http://www.anl.az/down/meqale/az_azer_baycan/2019/fevral/636183.JPG

Məqalədə Xocalı soyqırımından, misli görünməmiş erməni vəhşiliklərinə Azərbaycanın o zamankı iqtidarı, hakimiyyətə can atan və daha sonra hakimiyyətdə olan “demokratik bəylər”inin, eyni zamanda dünya ölkələrinin nə cür münasibət bəslədiyindən bəhs olunur.

Məqələnin sonunda qeyd olunur ki, Xocalı soyqırımının beynəlxalq cinayət hadisəsi kimi tanınması yolunda hər birimiz Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Ali Baş Komandan cənab İlham Əliyevin ətrafında birləşməliyik.

Lələdağ, Ə. Ermənilərin vəhşi siması / Əvəz Lələdağ (Mahmudov Əvəz Cəlal oğlu) // Ədalət.-2019.- 15 fevral.- S.5.
[http://www.anl.az/down/meqale/adalet/2019/fevral/635160\(meqale\).pdf](http://www.anl.az/down/meqale/adalet/2019/fevral/635160(meqale).pdf)

Ədalət.- 2019.- 16 fevral.- S.5

[http://www.anl.az/down/meqale/adalet/2019/fevral/635424\(meqale\).pdf](http://www.anl.az/down/meqale/adalet/2019/fevral/635424(meqale).pdf)

Məqalədə müəllifin Vətən həsrətli, torpaq haraylı Murad Nuruyevlə (ruhu şad olsun) müsahibədən bəhs edilir. O, şahidi olduğu Xocalı faciəsinin dəhşətləri haqqında öz düşüncələrini oxucuların diqqətinə çatdırır.

Məqalənin sonunda qeyd olunur ki, Qarabağın ən qədim məskənlərindən biri olan Xocalıda törədilən erməni cinayətkarlığı dünya tarixində vəhşilik baxımından analoqu çox az olan ən dəhşətli genosid hesab olunur.

Məmmədəliyev, Y. “Xocalıya ədalət!” beynəlxalq kampaniyası Xocalı soyqırımı barədə həqiqətlərin dünyada tanıtılmasında mühüm rol oynadı / Yusuf Məmmədəliyev // Səs.-2019.- 26 fevral.- S.8-9.

<http://www.anl.az/down/meqale/ses/2019/fevral/637666.htm>

Məqalədə birinci vitse-prezidentin köməkçisi, Prezident Administrasiyasının Gənclər siyasəti və idman məsələləri şöbəsinin müdiri Yusuf Məmmədəliyevin www.yap.org.az saytına müsahibəsi öz əksini tapmışdır. O, öz müsahibəsinin sonunda bildirmişdir ki, Xocalı soyqırımı barədə məlumatlandırma və maarifləndirmə işində xalqımızın hər bir nümayəndəsi fəal iştirak etməlidir. Çünki bu, hamımızın ağrısıdır və hər bir azərbaycanlı istər Xocalı faciəsində, istərsə də ölkəmizin ərazi bütövlüyü, müstəqilliyi

və xoşbəxt gələcəyi uğrunda şəhid olanların ruhu qarşısında məsuliyyət daşıyır.

Məmmədov, E. Xocalılar son damla qanlarına qədər vuruşdular / Elman Məmmədov // Xalq qəzeti.-2019.- 27 fevral.- S.7.

[http://www.anl.az/down/meqale/xalqqazeti/2019/fevral/638084\(meqale\).pdf](http://www.anl.az/down/meqale/xalqqazeti/2019/fevral/638084(meqale).pdf)

Müəllif burada qeyd edir ki, bütün faciələrin, soyqırımlarının əsas səbəbi qonşu dövlətin ərazisi hesabına “böyük Ermənistan” yaratmaq, beynəlxalq hüquq normalarına zidd olaraq Dağlıq Qarabağı özünə birləşdirmək xülyası dayanırdı. Hətta bu yolda bəşəri cinayət və vəhşiliyə də əl atırdılar. XX əsrin faciəsi olan Xocalı soyqırımını bu aqressiv və cinayətkar erməni siyasətinin nəticəsidir.

Məqalənin sonunda müəllif Elman Məmmədov bildirir ki, hər bir soydaşımız Xocalı qətliamının dünyada tanıtılması işində fəal iştirak etməli, bu soyqırımının tanıtılması, ermənilərin iç üzünün açılmasında dövlətimizin başçısına arxa-dayaq olmalıdır.

Məmmədov, S. İnsanlıq tarixində qara bir ləkə / Sadir Məmmədov // Xalq qəzeti.-2019.- 26 fevral.- S.11.

[http://www.anl.az/down/meqale/xalqqazeti/2019/fevral/637929\(meqale\).pdf](http://www.anl.az/down/meqale/xalqqazeti/2019/fevral/637929(meqale).pdf)

Məqalədə Alman faşizminin yəhudilərə, erməni faşizminin azərbaycanlılara qarşı törətdikləri kütləvi qətlialardan və qırğınlardan söz açan müəllif bildirir ki, ermənilərin Azərbaycan xalqına qarşı törətdikləri qətlialar 200 ildir, XIX əsrin əvvəllərindən – Gülistan (1813) və Türkmənçay (1828) müqavilələrindən bəri davam edir.

Məqalənin sonunda qeyd olunur ki, vaxt gələcək biz Ali Baş Komandanımız İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Qarabağda zəfər bayrağımızı sancmaqla Böyük Qələbəmizi bayram edəcəyik.

Məmmədova, A. Qan yaddaşımız / Afiq Məmmədov // Ədalət.-2019.- 27 fevral.- S.3.

[http://www.anl.az/down/meqale/adalet/2019/fevral/637841\(meqale\).pdf](http://www.anl.az/down/meqale/adalet/2019/fevral/637841(meqale).pdf)

Məqalədə bildirilir ki, Xocalı faciəsi dünya tarixində ən qanlı səhifələrdən biri hesab olunur.

Xocalı soyqırımından söz açan müəllif qeyd edir ki, 26 fevral həm də Azərbaycan xalqını birləşdirir, onun qan yaddaşını möhkəmləndirir. Artıq Xocalı faciəsi dünya səviyyəsində tanınır və biz bu günü tək fevralın 26-ı deyil, ilin bütün günlərində yada salmalıyıq.

Musayeva, Y. Xocalı soyqırımı ötən əsrin ən dəhşətli faciəsidir / Yasəmən Musayeva // Azərbaycan.-2019.-23 fevral.- S.6.

<http://www.anl.az/down/meqale/azerbaycan/2019/fevral/637352.htm>

Məqalədə Azərbaycan Həmkarlar İttifaqları Konfederasiyasında Xocalı soyqırımının 27-ci ildönümünə həsr olunmuş tədbirdən bəhs olunur. Burada tədbir çıxışçılarının söylədikləri fikirlər oxucuların diqqətinə çatdırılır. Tədbirdə çıxış edənlər öz sözlərində Xocalı soyqırımı günahkarlarının dünyaya tanıtılması üçün səylərin birləşdirilməsinin vacibliyini vurğulayıblar.

Mükərrəmoğlu, M. Kinomuzun Xocalı harayı / M. Mükərrəmoğlu // Xalq qəzeti.-2019.- 26 fevral.- S.11.

<http://www.anl.az/down/meqale/xalqqazeti/2019/fevral/637926.htm>

Məqalədə qeyd olunur ki, Milli Qəhrəman Çingiz Mustafayevin və fədakar jurnalist-operator Seyidağa Mövsümovun həmin gün bu qanlı faciənin ağır anlarını lentin yaddaşına köçürdükləri kadrlar sonralar neçə-neçə filmimiz üçün canlı materiala çevrilmişdir.

Rüstəmov, Ş. Xocalı qırğını XX əsrin dəhşətli faciələrindən biridir / Şahin Rüstəmov // Xalq qəzeti.-2019.-26 fevral.- S.8.

[http://www.anl.az/down/meqale/xalqqazeti/2019/fevral/638001\(meqale\).pdf](http://www.anl.az/down/meqale/xalqqazeti/2019/fevral/638001(meqale).pdf)

Məqalənin əvvəlində 9 dekabr 1948-ci ildə Birləşmiş Millətlər Təşkilatı tərəfindən “Soyqırımı cinayətinin qarşısının alınması və cəzalandırılması haqqında” qəbul etdiyi Konvensiyadan bəhs olunur.

Burada daha sonra azərbaycanlıların üzləşdiyi faciələri ilk dəfə Prezident Heydər Əliyevin 26 mart 1998-ci il tarixdə imzaladığı “Azərbaycanlıların soyqırımını haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı haqqında məlumat verilmişdir. Müəllif qeyd edir ki, beynəlxalq hüquq və bəşəri əxlaq normaları istisnasız olaraq Xocalı qırğınının soyqırımını kimi tanınmasını tələb edir.

*Salamzadə, Ə. Xocalı faciəsi
Azərbaycan təsviri sənətində / Ərtəgin
Salamzadə // Xalq qəzeti.-2019.- 23
fevral.- S.6.*

<http://www.anl.az/down/meqale/xalqqazeti/2019/fevral/637770.htm>

Məqalənin əvvəlində qeyd olunur ki, Xocalı faciəsindən keçən 27 il ərzində soyqırımını mövzusu nə qədər dəhşətli təsir bağışlasa da, Azərbaycan incəsənətinin əksər sahələrində öz emosional bədii ifadəsini tapmışdır. Ölkəmizin müxtəlif bölgələrində Azərbaycan xalqının məruz qaldığı faciələri əks etdirən xatirə-memarlıq kompleksləri inşa edilmiş, monumental heykəllər ucaldılmış, bu mövzuda kinofilmlər çəkilmiş, tamaşalar səhnəyə qoyulmuş, musiqi və ədəbi əsərlər yazılmışdır.

Məqalədə daha sonra Xocalı mövzusunda ən təsirli, geniş təsviri-nəqlədiçi mahiyyətə malik tablolar yaratmış rəssam Nazim Məmmədovun bu istiqamətdə gördüyü işlərdən bəhs olunmuşdur.

Salmanlı, R. Unudulması mümkün olmayan soyqırım: XX əsrin faciəsi -

Xocalı soyqırımı / Rəhman Salmanlı // Azərbaycan.-2019.- 19 fevral.- S.9.
[http://www.anl.az/down/meqale/azerbaycan/2019/fevral/636222\(meqale\).pdf](http://www.anl.az/down/meqale/azerbaycan/2019/fevral/636222(meqale).pdf)

Müəllif burada soyqırımı cinayətinin beynəlxalq cinayət kateqoriyasına aid olması barədə xarici hüquqşünas-ekspertlərin fikirlərini qeyd etmişdir.

Məqalədə həmçinin Xocalı soyqırımı barədə həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması istiqamətində Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi altında həyata keçirilən ardıcıl tədbirlərdən bəhs olunur.

Səlimov, Ə. Taleyinə dəfələrlə köçkünlük düşən insan / Əli Səlimov // Azərbaycan.-2019.-23 fevral.- S.6.
<http://www.anl.az/down/meqale/azerbaycan/2019/fevral/637348.htm>

Məqalə Xocalı faciəsinin 27-ci ildönümü münasibətilə yazılmışdır. Burada müəllif qan yaddaşımıza həkk olunmuş Xocalı faciəsinin ağrı-acısını görən, həmin anların canlı şahidi olan insanlardan biri olan Nəriman Məmmədovun faciə haqqında söylədiklərini qələmə almışdır.

Şadlinski, V. Xocalı soyqırımı-bəşəriyyətə qarşı yönəlmiş ən dəhşətli vandalizm aktı / Vaqif Şadlinski, Mübariz Allahverdiyev // Xalq qəzeti.- 2019.- 24 fevral.- S.6.
[http://www.anl.az/down/meqale/xalqqazeti/2019/fevral/637788\(meqale\).pdf](http://www.anl.az/down/meqale/xalqqazeti/2019/fevral/637788(meqale).pdf)

Məqalədə təkcə Azərbaycan xalqına qarşı yox, bütün bəşəriyyətə qarşı yönəlmiş ən dəhşətli vandalizm aktı olan Xocalı faciəsində bəhs olunur.

Burada həmçinin 2016-cı ilin Aprel hadisələrindən və Naçxıvanda ötən il baş vermiş Günnüt hadisələrindən də bəhs olunur.

Müəllif sonda qeyd edir ki, Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyevanın yaratdığı “Xocalıya ədalət!” kampaniyası, son illərdə Xocalı soyqırımının beynəlxalq aləmdə tanıtılmasında böyük işlər görür.

Yusifov, R. “Xocalıya ədalət” kampaniyası əsl vətənpərvərlik nümunəsidir / Ramiz Yusifov // Respublika.-2019. - 13 dekabr. - S.7.
[http://www.anl.az/down/meqale/respublika/2019/dekabr/45\(meqale\).pdf](http://www.anl.az/down/meqale/respublika/2019/dekabr/45(meqale).pdf)

Məqalədə başda umummili lider Heydər Əliyev olmaqla, sonrakı 16 ildə isə Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Xocalı soyqırımının dünyada tanıtılmasından, işğal olunmuş torpaqlarımızın azad olunması üçün görülən tədbirlərdən bəhs olunur. Burada həmçinin Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti, İslam Əməkdaşlıq Təşkilatının Gənclər Forumunun baş əlaqələndiricisi Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə 2008-ci ildən başlayan “Xocalıya ədalət!” beynəlxalq kampaniyasının fəaliyyətindən bəhs olunur.

Məqalədə müəllifin həmsöhbət olduğu Xocalı sakinləri məcburi köçkün Kamil Hüseynov və Xocalı soyqırımının şahidi Şəfiqə Həsənovanın söylədikləri də öz əksini tapmışdır.

Zahidov, B. Xocalı soyqırımına hüquqi baxış / Bəhrəm Zahidov

// Xalq qəzeti.-2019.- 17 fevral.- S.6.

<http://www.anl.az/down/meqale/xalqqazeti/2019/fevral/636300.htm>

Məqalədə 9 dekabr 1948-ci ildə “Genosid cinayətinin qarşısının alınması və onun cəzalandırılması haqqında” BMT Konvensiyası haqqında məlumat oxucuların diqqətinə çatdırılır. Burada qeyd olunur ki, ulu öndər Heydər Əliyevin bilavasitə rəhbərliyi ilə ilk dəfə olaraq ölkəmiz 31 may 1996-cı il tarixli Qanunla BMT-nin “Genosid cinayətinin qarşısının alınması və onun cəzalandırılması haqqında” 9 dekabr 1948-ci il tarixli Konvensiyasına qoşulmuşdur.

Sonda bildirilir ki, Xocalı şəhərində azərbaycanlılara qarşı törədilən soyqırımı Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin deputat-istintaq komissiyasının, Azərbaycan Respublikası Baş Prokurorluğunun xüsusi istintaq qrupunun topladığı çoxsaylı materiallarla sübuta yetirilmişdir.

Zülfü Livaneli “525”ə Xocalı faciəsindən danışdı: “Xocalıda baş verənləri əfv etmək də çətindir, unutmaq da...” / Zülfü Livaneli: müsahibəni apardı T. Türkan // 525-ci qəzet.-2019.- 16 fevral .- S.12.

<http://www.anl.az/down/meqale/525/2019/fevral/635795.htm>

Məqalədə yazıçı, siyasətçi, rejissor, ssenarist, musiqiçi Zülfü Livanelinin müsahibəsi oxucuların diqqətinə çatdırılır. O, öz müsahibəsində qeyd etmişdir ki, Xocalıda çox cinayətlər baş verib, bunun əfvi çox çətinidir. 27 il yox, 270 il keçsə də, Xocalı qətliamı unudulmayacaq. Z.Livaneli müsahibənin sonunda Xocalı qurbanlarının yaxınlarına, bütün Azərbaycan xalqına səbir diləmişdir.

2020

Abbasov, A. Bu qan yerdə qalmaqacaq / Aydın Abbasov // Ədalət.-2020.- 20 fevral.- S.2.

[http://www.anl.az/down/meqale/adalet/2020/fevral/704425\(meqale\).pdf](http://www.anl.az/down/meqale/adalet/2020/fevral/704425(meqale).pdf)

Xocalı faciəsi haqqında məlumat verən müəllif qeyd edir ki, min illərlə formalaşmış mənəvi-dini dəyərlərə, hər b mədəniyyətinə və əxlaqına zidd olan, dinc əhaliyə qarşı yönəldilmiş Xocalı soyqırımını bəşəriyyətin ən böyük və dəhşətli faciəsidir.

Məqalənin sonunda qeyd olunur ki, 2016-cı il Aprel döyüşləri bir daha təsdiq etdi ki, biz öz torpaqlarımızı hörmətli Prezidentimiz cənab İlham Əliyevin uğurlu siyasəti nəticəsində işğaldan azad edəcəyik.

Abdullayeva, A. Xocalı soyqırımını unutmayaq!.. / Afət Abdullayeva //525-ci qəzet.-2020.- 26 fevral.- S.8.

<http://www.anl.az/down/meqale/525/2020/fevral/218.htm>

Məqalədə Ermənilərin Xocalı şəhərini hədəfə almaq məqsədlərindən bəhs olunur.

Müəllif qeyd edir ki, Xocalı soyqırımının xüsusi amansızlıqla törədilməsi rus, gürcü, ingilis, fransız, alman, amerikalı və digər ölkələrin vətəndaşı olan jurnalist və publisistləri dəhşətə gətirib. O qeyd edir ki, Xocalı soyqırımının dünyaya tanıtılması istiqamətində həyata keçirilən məqsədyönlü fəaliyyətlərdən biri də İslam Konfransı Təşkilatı Gənclər Forumunun (İKGF) Mədəniyyətlərarası Dialoq üzrə Baş Koordinatoru Leyla

Əliyevanın təşəbbüsü ilə keçirilən “Xocalıya ədalət!” (Justice for Khojaly) kampaniyasıdır.

Ağayev, A. Xocalı soyqırımı cinayətkar erməni siyasətinin nəticəsidir / Akşin Ağayev // Azad Azərbaycan.-2020.- 25 fevral.- S.4.

http://www.anl.az/down/megale/az_azerbaycan/2020/fevral/48.JPG

Məqalədə Azərbaycan tarixinə ən dəhşətli və faciəli səhifələrdən biri kimi daxil olan Xocalı soyqırımının dəhşətlərindən bəhs olunur.

Müəllif bildirir ki, ümummili lider Heydər Əliyevin səyi ilə faciə lokal məkandan çıxaraq beynəlxalq səviyyədə tanınmağa başlamışdır.

Məqələnin sonunda qeyd olunur ki, dünya artıq qəbul edir ki, Xocalı faciəsi təkcə Azərbaycan xalqına qarşı deyil, həm də bəşəriyyətə qarşı yönəlmiş cinayətdir. Bu gün dünyanın bir çox ölkələrində Xocalı soyqırımı rəsmən tanınır və qəti şəkildə pislənir.

Anar. Xocalı acısı, Xocalı ağıtı / Anar // 525-ci qəzet.-2020.- 29 iyul.- S.13.

<http://www.anl.az/down/megale/525/2020/iyul/723014.htm>

Müəllif məqaləyə müqəddəs şəhidlərimizə - qəhrəman generalımıza, fədakar zabit və əsgərlərimizə Allahdan rəhmət diləyərək və ailələrinə dərin hüznlə başsağlığı verərək başlayır.

Məqalədə daha sonra istedadlı şairimiz Ələkbər Salahzadənin Xocalı müsibətinə həsr olunmuş “Xocalı xəçilləri” poemasından söz açılır.

Baxşəliyev, R. Dövlət Baxçalı: “Xocalı türkün yurdudur, türkün qürurudur, işğalçılar sonsuza qədər lənətlənmişdir” / Rəşad Baxşəliyev // Azərbaycan.- 2020.- 27 fevral.- S.1; 3.

<http://www.anl.az/down/megale/azerbaycan/2020/fevral/705123.htm>

Məqalədə Türkiyənin Milliyətçi Hərəkət Partiyasının sədri Dövlət Baxçalının Türkiyə Böyük Millət Məclisinin partiyasının deputat fraksiyasının iclasında Xocalı soyqırımı haqqında səsləndirdiyi fikirlər öz əksini tapmışdır. O, öz çıxışında həmçinin qeyd etmişdir ki, ermənilər qanunsuz və həyasız şəkildə Şuşanı, Laçını, Ağdamı, Kəlbəcəri, Qubadlı, Zəngilanı, Cəbrayılı, Füzulini işğal ediblər. Bir milyon Azərbaycan türkü öz doğma torpağını tərk etmək məcburiyyətində qalıb.

Behbudov, K. Xocalı soyqırımını törədənlər cəzalandırılmalıdır / Kamran Behbudov // Kəspə.-2020.- 26 fevral.- S.5.

[http://www.anl.az/down/megale/kaspi_az/2020/fevral/704367\(megale\).pdf](http://www.anl.az/down/megale/kaspi_az/2020/fevral/704367(megale).pdf)

Məqalədə XX əsrin ən dəhşətli faciələrindən biri olan Xocalı soyqırımına beynəlxalq hüququn norma və prinsipləri prizmasından yanaşma öz əksini tapmışdır.

Burada qeyd olunur ki, ümummilli liderimiz Heydər Əliyev Xocalı soyqırımının əsl mahiyyətini açıqlamış, hələ 1994-cü ilin fevralında Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Xocalı soyqırımına hüquqi-siyasi qiymət vermişdir.

Müəllif bildirir ki, Azərbaycan Respublikasının Hərbi Prokurorluğu tərəfindən Xocalı Soyqırımı ilə bağlı başlamış cinayət işi çərçivəsində 788-dən artıq istintaq hərəkəti aparılmış, 54 nəfərin Xocalı soyqırımında iştirakı tam sübuta yetirilmişdir.

Bəhrəmov, C. Xocalı soyqırımı erməni nasizminin Azərbaycan xalqına qarşı törətdiyi 1918-ci il mart soyqırımının davamıdır / Cəbi Bəhrəmov; M.Əmrahov // Azərbaycan.-2020.- 26 fevral.- S.7.

<http://www.anl.az/down/meqale/azerbaycan/2020/fevral/705138.htm>

Məqalədə bildirilir ki, ermənilərin Azərbaycanlılara qarşı törətdikləri soyqırımı cinayətləri 1918-ci ildən başlamışdır. 1905-1907-ci illərdə Bakıda çar hökumətinin məxfi razılığı və ermənilərin təşəbbüsü ilə təşkil edilən qırğın polis və ordunun gözləri qarşısında baş vermişdir.

Müəllif burada Bakıda törətdikləri soyqırımı cinayətlərindən ürəkləri soyumayan və Cənubi Azərbaycanın Qərb hissəsində xristian dövləti yaratmaq istəyən daşnak və aysor cəlladlarının Urmiya, Səlmas və Köhnəşəhərdə törətdikləri cinayətlərdən də bəhs etmişdir.

Bəybalayev, B. Xocalı soyqırımı insanlığa qarşı törədilmiş bəşəri cinayətdir / Bəybala Bəybalayev // Respublika.-2020.- 19 fevral.- S.6.

<http://www.anl.az/down/meqale/respublika/2020/fevral/703160.htm>

Müəllif məqalədə Xocalı həqiqətlərinin dünyaya çatdırılması, bu həqiqətlərin beynəlxalq aləmdə yayılması, qətləmə obyektiv qiymət verilməsi istiqamətində görülən işlərdə Heydər Əliyev Fondunun müstəsna fəaliyyətindən bəhs edir.

Burada həmçinin Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti, İslam Konfransı Təşkilatının (İKT) Gənclər Forumunun mədəniyyətlərarası dialoq üzrə baş əlaqələndiricisi Leyla xanım Əliyevanın təşəbbüsü ilə fəaliyyətə başlamış “Xocalıya ədalət – Qarabağa azadlıq” təşəbbüsünün təsdiq edilməsi barədə İKT xarici işlər nazirlərinin konfransının 35-ci sessiyasında qəbul edilən xüsusi qətnamədən də söz açılır.

***Cabbarova, C. “Xocalıya ədalət!” kampaniyasının səmərəsi ildən-ilə artır: Xocalı soyqırımını tək cə xalqımıza qarşı deyil, bəşəriyyətə qarşı törədilmiş qanlı cinayətdir / Ceyran Cabbarova // Mövqe.-2020. - 26 fevral. - S.8.
<http://www.anl.az/down/megale/movqe/2020/fevral/704767.JPG>***

Məqalədə Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə elan edilən “Xocalıya ədalət!” kampaniyasından və bu kampaniya çərçivəsində keçirilən tədbirlərdən bəhs olunur.

Burada qeyd olunur ki, “Xocalıya ədalət!” beynəlxalq infomasiya kampaniyası hazırda dünyanın bir çox ölkəsində uğurla həyata keçirilir. Xocalı soyqırımını zaman keçdikcə öz həqiqi qiymətini alır.

Cəbrayilov, A. Münxen debati: Azərbaycan və Xocalı həqiqətləri ilə

***erməni dezinformasiyasının tarixi ifşası
/ Cəbrayilov Ataş // Respublika.-2020.- 1
mart.- S.1;4.***

**[http://www.anl.az/down/megale/respublika/
2020/mart/705300.htm](http://www.anl.az/down/megale/respublika/2020/mart/705300.htm)**

Məqalə 2020-ci il, fevralın 15-də Münxen Təhlükəsizlik Konfransı çərçivəsində Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin və Ermənistan Respublikasının baş naziri Nikol Paşinyanın iştirakı ilə Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsi ilə bağlı panel müzakirəsinə həsr olunmuşdur.

Burada qeyd olunur ki, Ermənistan Azərbaycan dövlət rəhbəri tərəfindən danılmaz dəlillərlə ifşa olunmuşdur. İngiltərənin “The Sunday Times” qəzeti 1992-ci il 1 mart tarixli sayında xocalılı şahidin gördükləri, eləcə də Rusiyanın “İzvestiya” qəzetinin 1992-ci il 13 mart tarixli sayında rus hərbcisinin dəhşətli faciə ilə bağlı dərc olunan fikirləri də məqalədə öz əksini tapmışdır.

Sonda qeyd olunur ki, Azərbaycan Prezidenti Ermənistanın işğalçı olduğunu, soyqırımını törətdiyini dünyanın qarşısında Paşinyanın simasında sübut etdi. Beləliklə, Münxen debatı dövlət başçısı səviyyəsində Azərbaycan və Xocalı həqiqətləri ilə erməni dezinformasiyasının tarixi ifşası idi.

***Cəfərli, R. İnsanlığa qarşı amansız
cinayət: Xocalı faciəsindən 28 il keçir /
Rəşad Cəfərli //Azərbaycan.-2020.- 25
fevral.- S.1;7.***

**[http://www.anl.az/down/megale/azerbaycan/
2020/fevral/704654.htm](http://www.anl.az/down/megale/azerbaycan/2020/fevral/704654.htm)**

Məqalədə tarixə qanla yazılan gün – Xocalı soyqırımını haqqında oxuculara ətraflı məlumat verilir.

Burada qeyd olunur ki, Xocalı soyqırımını erməni faşizminin iç üzünü bir daha açıb göstərməklə tək cə Azərbaycan xalqına deyil, bütün bəşəriyyətə qarşı yönəlmiş tarixi cinayətdir və beynəlxalq hüquqa uyğun olaraq sivilizasiyalı dünya tərəfindən mühakimə olunmalıdır. Müəllif bildirir ki, bu qan yerdə qalmayacaq, Xocalı soyqırımında müqəssir olan hər kəs öz cinayətkar əməlinə və milli xəyanətinə görə xalq qarşısında mütləq cavab verəcək.

Əliyev, S. Gəncənin raket atəşinə tutulması Xocalı soyqırımının davamıdır / Sabir Əliyev // Azərbaycan.- 2020.-20 oktyabr.- S.9

[http://www.anl.az/down/megale/azerbaycan/2020/oktyabr/725285\(megale\).pdf](http://www.anl.az/down/megale/azerbaycan/2020/oktyabr/725285(megale).pdf)

Məqalədə 11 oktyabr, 2020-ci il tarixində Gəncənin ermənilər tərəfindən raket atəşinə tutulmasında bəhs edilir. Burada qeyd olunur ki, ermənilər Gəncəyə raket zərbələri endirərək günahsız qadınları, uşaqları və yaşlıları qətlə yetirməklə bir daha təsdiq etdilər ki, Paşinyan rejimi hələ azərbaycanlılara qarşı sıyqırımını siyasətindən əl çəkmək fikrində deyil.

Müəllif bildirir ki, onların bu cinayət əməlləri xalqımızın mübarizə ruhunu, qələbə əzmini sındıra bilmir, əksinə düşməne nifrətini daha da artırır.

Əliyev, S. Müdhiş gecənin ağrı-acıları / Sabir Əliyev // Azərbaycan.-2020.- 26 fevral.- S.7.

<http://www.anl.az/down/meqale/azerbaycan/2020/fevral/705146.htm>

Məqalənin əvvəlində qeyd olunur ki, keçən əsrin dəhşətli cinayət hadisələrindən olan Xocalı soyqırımını təkcə Azərbaycan xalqının deyil, ümumilikdə bütün bəşəriyyətin qəlbində sağalmayan yaraya çevrilib. 28 il əvvəl fevralın 25-dən 26-na keçən gecə ermənilər keçmiş sovet ordusunun 366-cı motoatıcı alayının köməyi ilə Xocalı sakinlərinə amansız divan tutdular.

Məqalədə qanlı-qadalı gecənin şahidləri Qaryağdı Quliyevin, Mübariz Həmidovun, Nazilə Məlikovanın başlarına gələn hadisələr də oxucuların diqqətinə çatdırılır.

Əliyeva, S. “Xocalı soyqırımını insanlıq əleyhinə cinayətdir”/ Samirə Əliyeva // Xalq qəzeti.-2020.- 27 fevral.- S.6.

[http://www.anl.az/down/meqale/xalqqazeti/2020/fevral/704710\(meqale\).pdf](http://www.anl.az/down/meqale/xalqqazeti/2020/fevral/704710(meqale).pdf)

Məqalədə ABŞ-ın ən iri şəhərlərindən biri sayılan Çikaqoda Azərbaycan tarixinin faciəli səhifələrindən biri olan Xocalı soyqırımının 28-ci ildönümünə həsr olunmuş anım tədbirindən bəhs olunur.

Tədbirdə xalqımıza qarşı törədilən etnik təmizləmə faktları və soyqırım cinayətləri, Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə 2008-ci ildə başlayan “Xocalıya ədalət!” beynəlxalq kampaniyasının məqsədi və fəaliyyət istiqamətləri, Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin bununla bağlı atdığı addımlar və həyata keçirdiyi işlər barədə ətraflı məlumat verilib.

Əliyeva, Y. Xocalı soyqırımını törədən faşistlər demokrat ola bilməzlər. Azərbaycanın məqsədyönlü fəaliyyəti

ona gətirib çıxarıb ki, Ermənistanın üzərində mövcud olan çətir artıq deşilib / Yeganə Əliyeva // İki sahil.-2020. - 9 iyul. - S.10.

http://anl.az/down/meqale/iki_sahil/2020/iyul/723634.htm

Müəllif qeyd edir ki, Ermənistanda heç vaxt demokratiya olmamışdır və Ermənistan hələ müstəqil ölkə kimi formalaşandan dərhal sonra öz əsl xislətini göstərmişdir. Xocalı soyqırımını törədən faşistlər demokrat ola bilməzlər. Başqasının torpağına göz dikən, bir milyon insanı evsiz-eşiksiz qoyan ölkə demokrat ola bilməz. Məqalədə bildirilir ki, dövlətimizin başçısı İlham Əliyev televiziya kanallarına müsahibəsində bu məqamlara daima diqqət göstərmişdir.

Cəfərli, R. Xocalı soyqırımını təcavüzkar erməni siyasətinin ən qanlı səhifəsidir: Heydər Əliyevin sayəsində Xocalı soyqırımına siyasi-hüquqi qiymət verildi / Rəşad Cəfərli // Azərbaycan.-2020.- 26 fevral.- S.1;4.

<http://www.anl.az/down/meqale/azerbaycan/2020/fevral/704986.htm>

Məqalədə Xocalı faciəsi zamanı həm Azərbaycanın o vaxtkı rəsmi rəhbərliyinin, həm də ölkədə vəziyyətə təsir etmək imkanı olan siyasi qüvvələrin xalqın taleyinə biganəliyindən bəhs olunur.

Müəllif qeyd edir ki, yalnız ümummillə lider Heydər Əliyevin hakimiyyətə qayıdıışından sonra Xocalı faciəsi özünün əsl siyasi-hüquqi qiymətini aldı. Burada həmçinin ümummillə lider Heydər Əliyevin Xocalı soyqırımını

haqqında həqiqətlərin dünya dövlətlərinə və beynəlxalq ictimaiyyətə çatdırılması üçün gördüyü tədbirlərdən də danışılır.

Feyziyev, C. Xocalı qətliamı ağlasığmaz qəddarlıqla törədilmiş dəhşətli faciədir / Cavanşir Feyziyev // Xalq qəzeti.-2020.-26 fevral.- S.7.

[http://www.anl.az/down/meqale/xalqqazeti/2020/fevral/704485\(meqale\).pdf](http://www.anl.az/down/meqale/xalqqazeti/2020/fevral/704485(meqale).pdf)

Məqalədə qeyd olunur ki, amansızlığına görə dünya tarixində törədilmiş ən qəddar cinayətləri belə üstləyən Xocalı soyqırımı aktı təkcə Azərbaycan türklərinə qarşı deyil, bütövlükdə insanlığa, bəşəriyyətə, beynəlxalq sülhə qarşı törədilmiş ən ağır cinayət idi.

Müəllif sonda qeyd edir ki, Azərbaycanın qüdrətli nizami ordusu, Qarabağ probleminin həlli yolunda dövlətin və onun vətəndaşlarının həmrəy olması torpaqlarımızın düşmən tapdağından azad ediləcəyi günün heç də uzaqda olmadığından xəbər verir. Bunu isə biz özümüz etməliyik.

Hüseynli, Q. Xocalı soyqırımı / Qabil Hüseynli // Respublika.-2020.-27 fevral.- S.6.

<http://www.anl.az/down/meqale/respublika/2020/fevral/704592.htm>

Məqalənin əvvəlində Rusiyalı məşhur yazıçı Aleksandr Proxanovun “Rossiya-1” kanalında “İmperiyanın əsgərləri” verlişində Dağlıq Qarabağ hadisələri başlayana qədər azərbaycanlıların kompakt yaşadığı Qafan rayonunda gördükləri haqqında məlumatlar öz əksini tapmışdır.

Məqalədə həmçinin bildirilir ki, Ötən əsrdə ermənilər Xocalını yer üzündən silmək üçün üç dəfə soyqırımı həyata keçiriblər. 1905-1906, 1917- 1920 və nəhayət 1992-ci illərdə. Dünya tarixində belə bir hadisə heç vaxt görünməyib. Müəllif burada baş vermiş soyqırımlar haqqında məlumatları oxucuların diqqətinə çatdırır.

Hüseynov, V. Xocalı qətləmi: cinayət cəzasız qalmamalıdır / Vüsal Hüseynov // Azad Azərbaycan.-2020.- 25 fevral.- S.3.

http://www.anl.az/download/megale/az_azerbaycan/2020/fevral/51.JPG

Məqalədə Azərbaycan tarixində ən dəhşətli və faciəli səhifələrdən biri olan Xocalı soyqırımından bəhs olunur. Müəllif qeyd edir ki, ermənilərin Xocalı şəhərini hədəfə almaqda məqsədi bir tərəfdən strateji əhəmiyyətli maneəni aradan qaldırmaq idisə, digər tərəfdən Xocalını yer üzündən birdəfəlik silmək idi.

Burada bildirilir ki, dünyada qəbul olunmuş beynəlxalq konvensiyalar, ümumbəşəri qanunlar Xocalı faciəsi kimi soyqırımları pisləyir, yolverilməz olduğunu bildirir.

Hüseynov, R. Azərbaycan tarixinin ən dəhşətli səhifəsi: Xocalı soyqırımı / Rəşad Hüseynov // Azad Azərbaycan.- 2020.- 25 fevral.- S.3.

http://www.anl.az/download/megale/az_azerbaycan/2020/fevral/50.JPG

Məqalə Xocalı soyqırımının 28-ci ildönümü münasibətilə qələmə alınmışdır. Faciənin amansızlıqlarından bəhs edən müəllif qeyd edir ki, soyqırımı törədənlər Xocalı sakinlərini misli görünməmiş qəddarlıqla

öldürmüş, diri-diri yandırmış, başlarının dərisini soymuş, gözlərini çıxarmışlar.

Məqalədə həmçinin ümummilli lider Heydər Əliyev siyasətinin davamı olaraq Xocalı gerçəklərini dünya ictimaiyyətinə çatdırmaq istiqamətində Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın, Heydər Əliyev Fondunun Moskva nümayəndəliyinin rəhbəri Leyla xanım Əliyevanın gördüyü işlərdən də bəhs olunur.

***Hüseynzadə, F. Almaniyalı diplomat:
“Azərbaycanın ərazi bütövlüyü təmin
olunmalıdır” / Fuad Hüseynzadə //
Palitra .-2020.- 14 fevral.- S.11.***

**[http://www.anl.az/download/meqale/palitra/
2020/fevral/702782.htm](http://www.anl.az/download/meqale/palitra/2020/fevral/702782.htm)**

Məqalədə qeyd olunur ki, Özbəkistandakı Heydər Əliyev adına Azərbaycan Mədəniyyət Mərkəzinin layihəsi ilə “Qarabağ: Azərbaycan mədəniyyətinin beşiyi” adlı mədəniyyət tədbirlərinə start verilib.

Məqalədə eləcə də, Mədəniyyət Mərkəzinin foyesində “Hər anımız Vətən! – desin!” adlı sərgidən bəhs olunur. Burada “Xocalı ayı” çərçivəsində Lvovda keçirilən konfrans və Ukraynada keçirilən “Bizi eşidin! Dünya uşaqları sülh yolunda!” mövzusunda keçirilən konfranslar haqqında məlumatlar da oxucuların diqqətinə çatdırılıb.

***Xələfli, Ə.R. Xocalının yazı bəxti /Əli
Rza Xələfli // Kreda.-2020.- 26 fevral.-
S.1.***

**[http://www.anl.az/download/meqale/kredo/2020/
fevral/704532\(meqale\).pdf](http://www.anl.az/download/meqale/kredo/2020/fevral/704532(meqale).pdf)**

Məqalədə qeyd olunur ki, 28 il ərzində Azərbaycan mətbuatı Xocalı faciəsini özü ilə birgə yaşatmışdır. Burada “Kredo” qəzetinin Xocalının və bütün Qarabağın işğalı ilə bağlı etiraz ruhlu yazılarından bəhs olunur.

Məqalədə həmçinin şair Ədalət Bədirxanlının Qarabağ savaşı uğrunda mübarizələrin qanlı və qəhrəmanlıq səhifələrini əks etdirən “Xocalı” lirik poemasından da bəhs olunur. Məqalənin sonunda isə oxuculara gənc yazar Sevindik Nəsiboğlunun Xocalı faciəsi ilə bağlı “Soyqırım var Xocalıda” başlığı ilə qələmə aldığı publisistik qeydləri haqqında məlumat verilir.

Xocalı faciəsi beynəlxalq hüquqa əsasən soyqırımı cinayətidir / Süleyman Atakişiyev // Azərbaycan.-2020.- 26 fevral.- S.6.

<http://www.anl.az/download/meqale/azerbaycan/2020/fevral/705124.htm>

Məqalədə qeyd olunur ki, Ermənistan silahlı qüvvələri hüquq normalarına məhəl qoymayaraq Xocalıda dinc əhalinin məhvi üçün qəddar üsula əl atmışdır. “Soyqırımı cinayətinin qarşısının alınması və onun cəzalandırılması haqqında” 1948-ci il 9 dekabr tarixli Konvensiyada və Azərbaycan Respublikası Cinayət Məcəlləsinin 103-cü maddəsində nəzərdə tutulmuş soyqırımı cinayətinin tərkibi var.

Sonda bildirilir ki, beynəlxalq hüquq çərçivəsində görülən davamlı tədbirlər Ermənistanın Azərbaycana qarşı təcavüzü zamanı törədilmiş ağır cinayətlərə görə məsuliyyət daşıyan şəxslərin ədalət məhkəməsinə çıxarılmasına xidmət edəcək.

İbarhimova, G. Erməni vandalizminin başəri cinayəti cəzasız qalmamalıdır / Günay İbrahimova // Xalq qəzeti.-2020.-27 fevral.- S.5.

[http://www.anl.az/down/megale/xalqqazeti/2020/fevral/704699\(megale\).pdf](http://www.anl.az/down/megale/xalqqazeti/2020/fevral/704699(megale).pdf)

Məqalədə Azərbaycan xalqının tarixinə Xocalı soyqırımını faciəsi kimi daxil olmuş 1992-ci il 26 fevral hadisələrindən ətraflı şəkildə bəhs olunur.

Müəllif qeyd edir ki, hazırda Xocalı soyqırımının tanınması Azərbaycanın xarici siyasətinin əsas istiqamətlərindən biri kimi müəyyənləşdirilmişdir. Azərbaycandan başqa, Xocalını tam səviyyədə qətlam kimi 10-dan artıq dövlət tanıyır. Faciəni həmçinin parlament səviyyəsində qətlam kimi Meksika, Kolumbiya, Çexiya, Bosniya və Herseqovina, Cibuti, Peru, Honduras, Panama, İordaniya, Rumıniya və Şotlandiya tanıyır. İndiyədək ABŞ-ın 22 ştatı da Xocalını qətlam kimi tanıyan sənəd qəbul edib.

İmaməliyev, K. Xocalı - xalqımızın əbədi qubar yeri / Kənan İmaməliyev // Respublika.-2020.-23 fevral.- S.6.

<http://www.anl.az/down/megale/respublika/2020/fevral/703960.htm>

Məqalənin əvvəlində qeyd olunur ki, bu günlərdə ölkəmizin hər yerində - orta və ali məktəblərdə, səhiyyə və mədəniyyət ocaqlarında, müəssisə və təşkilatlarda orta və ali məktəblərdə, səhiyyə və mədəniyyət ocaqlarında, müəssisə və təşkilatlarda Xocalı faciəsinin 28-ci ildönümü yad olunur.

Müəllif daha sonra Xocalı soyqırımı haqqında məlumatı oxucuların nəzərinə çatdırır. Burada həmçinin ümummilli lider Heydər Əliyevin təşəbbüsü ilə 1994-cü il fevralın 24-də Milli Məclis “Xocalı Soyqırımı Günü haqqında” qəbul edilmiş qərardan da söz açılır.

İmanquliyev, B. Xocalı faciəsini danmağa çalışan erməni baş nazirin Münxen məğlubiyyəti / Bahadır İmanquliyev // Azərbaycan.-2020.- 28 fevral.- S.1; 3.

<http://www.anl.az/download/megale/azerbaycan/2020/fevral/711360.htm>

Məqalədə Xocalı faciəsinin 28-ci ildönümünü qeyd etdiyimiz günlərdə Prezident İlham Əliyevlə Ermənistanın baş naziri Paşinyan ilə debati öz əksini tapmışdır.

Qeyd olunur ki, debat bütün dünyada, o cümlədən Yerevanda böyük əks-səda doğurmuşdur.

Kişiyeva, A. Xocalı soyqırımı: beynəlxalq hüquq və ədalətsizlik / Aysel Kişiyeva // Xalq qəzeti.-2020.- 23 fevral.- S.6.

[http://www.anl.az/download/megale/xalqqazeti/2020/fevral/703903\(megale\).pdf](http://www.anl.az/download/megale/xalqqazeti/2020/fevral/703903(megale).pdf)

Xocalı soyqırımının dəhşətlərindən bəhs olunan məqalədə qeyd olunur ki, bizim qarşımızda duran əsas vəzifə soyqırımın dünyada tanıtılması və ümumilikdə, bəşəriyyətə qarşı yönəlmiş bu cinayətə hüquqi qiymət vermək, ədaləti bərpa etməkdir.

Məqalədə Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə reallaşdırılan “Xocalıya ədalət!” beynəlxalq kampaniyasının fəaliyyəti xüsusilə öz

əksini tapmışdır. Müəllif həmçinin Xocalı faciəsinin dünyada tanınması ilə bağlı uzun illərdir ki, qardaş Türkiyənin göstərdiyi ciddi səylərdən də söz açır.

Quliyev, B. Xocalı soyqırımı: Əsrin faciəsi / Bəhman Quliyev // Azad Azərbaycan.-2020.- 22 fevral.- S.3.

http://www.anl.az/down/megale/az_azer_baycan/2020/fevral/55.JPG

Məqalədə bildirilir, Xocalı soyqırımı əsrin Xatın, Xirosima, Naqasaki və Sonqmi kimi dəhşətli faciələri ilə bir sırada dayanır. Müəllif həmçinin məqalədə erməni hərbciləri tərəfindən xüsusi amansızlıqla və ağılsız vəhşiliklərlə həyata keçirdikləri Xocalı soyqırımı haqqında məlumatları oxucuların nəzərinə çatdırır.

Məqalənin sonunda Xocalı qaçqınlarının BMT, Avropa İttifaqı və Avropa Təhlükəsizlik və Əməkdaşlıq təşkilatına etdikləri müraciətlər öz əksini tapmışdır.

Qurbanlı, D. Xocalı soyqırımı: Əbədi olaraq yaddaşlara həkk olunmuş qətlə / Dəmir Qurbanlı // Azad Azərbaycan.-2020.- 22 fevral.- S.3.

http://www.anl.az/down/megale/az_azerbaycan/2020/fevral/56.JPG

Məqalədə qeyd olunur ki, ermənilər qədim zamanlardan daima Azərbaycan xalqına qarşı ərəzi iddiasında olmuşdurlar. Ermənilərin həyata keçirdikləri soyqırım siyasətinin ən dəhşətli, insanlığa sığmayan Xocalı soyqırımıdır.

Məqalədə həmçinin, misli görünməmiş erməni vəhşiliklərinə Azərbaycanın o zamankı iqtidarının, hakimiyyətə can atan və sonradan hakimiyyətdə olan “demokrat bəylər”in və dünya ölkələrinin münasibəti haqqında məlumat verilmişdir.

Məmmədov, E. Xocalı soyqırımı bəşəriyyət tarixinə qara ləkədir / Elman Məmmədov // Xalq qəzeti.-2020.- 26 fevral.- S.8.

[http://www.anl.az/down/megale/xalqqazeti/2020/fevral/704487\(megale\).pdf](http://www.anl.az/down/megale/xalqqazeti/2020/fevral/704487(megale).pdf)

Xocalı qətliamının 28-ci ildönümünə həsr olunmuş məqalədə faciənin dəhşətləri haqqında ətraflı məlumat oxucuların diqqətinə çatdırılır.

Məqalədə qeyd olunur ki, bu gün Azərbaycan dövləti Xocalı soyqırımının dünyada tanıtılması üçün sistemli tədbirlər həyata keçirir. Əsası ulu öndər Heydər Əliyev tərəfindən qoyulan siyasəti Prezident İlham Əliyev, Birinci Vitse-prezident, Heydər Əliyev Fondu və fondun vitse-presidenti Leyla xanım Əliyeva tərəfindən də davam etdirilir.

Məmmədov, F. Xocalı soyqırımı bəşəriyyətə qarşı yönəlmiş cinayətdir / Fuad Məmmədov // Respublika.-2020.- 27 fevral.- S.5.

<http://www.anl.az/down/megale/respublika/2020/fevral/704586.htm>

Müəllif burada qeyd edir ki, xalqımıza qarşı ermənilərin törətdikləri cinayətlərin bir həlqəsi olan, tarixdə analoquna çox az rast gəlinən, antibəşəri mahiyyəti, faciənin miqyası,

qəddarlığı və amansızlığı ilə xüsusi olaraq seçilən Xocalı soyqırımını tarixin utanc səhifələrindən birini təşkil edir.

Xocalı soyqırımını haqqında danışılan məqalənin sonunda qeyd olunur ki, Prezident İlham Əliyev Xocalı soyqırımını təcavüzkar erməni millətçi-şovnistlərinin yüz illər ərzində Azərbaycan xalqına qarşı apardıkları soyqırımını və etnik təmizləmə siyasətinin qanlı səhifəsi kimi qiymətləndirib. Ölkəmizin başçısı hər il bu dəhşətli faciənin qurbanlarının xatirəsinə ucaldılmış abidənin önünə əklillər qoyur, onların xatirəsini ehtiramla yad edir. Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti Mehriban xanım Əliyeva Xocalı faciəsi ilə bağlı həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılmasında misilsiz xidmətlər göstərir. Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə “Xocalıya ədalət!” beynəlxalq kampaniyası çərçivəsində hər il silsilə tədbirlər keçirilir.

Məmmədova, K. Xocalı faciəsi XX əsrdə insanlığa qarşı yönəlmiş ən dəhşətli cinayətdir / Könül Məmmədova // Respublika.-2020.-27 fevral.- S.4.

<http://www.anl.az/down/megale/respublika/2020/fevral/704582.htm>

Məqalədə qeyd olunur ki, Xocalı soyqırımını miqyasına, böyüklüyünə və xüsusi amansızlıqla, qəddarlıqla həyata keçirilməsinə görə dəhşətli bir faciədir. Azərbaycan xalqının ümummillə lideri Heydər Əliyev bununla bağlı qeyd etmişdir: “Bu amansız və qəddar soyqırımını aktı insanlıq tarixinə ən qorxulu kütləvi terror aktlarından biri kimi daxil oldu”.

Məqalədə Xocalı sakinlərinin şahidi olduqları amansız hadisələr də öz əksini tapmışdır.

Milli Kitabxanada Xocalı soyqırımı ilə bağlı tədbir keçirilib // 525-ci qəzet.- 2020.- 26 fevral.- S.13.

<http://www.anl.az/down/megale/525/2020/fevral/209.htm>

Məqalədə Milli Kitabxanada Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət Nazirliyi və Azərbaycan Milli Kitabxanasının birgə “Xocalı – XX əsrin soyqırımı” mövzusunda kitab sərgisinin açılışından, Səriyyə Müslümqızının “Onlar heç vaxt böyüməyəcəklər” və Meyxoş Abdullahın “Plenniça...” kitablarının, “Xocalı soyqırımı” adlı elektron məlumat bazasının və Xocalı ilə bağlı hazırlanmış sənədli filmin təqdimatından bəhs olunur.

Məqalədə həmçinin tədbir iştirakçılarının çıxışları oxucuların diqqətinə çatdırılır.

Mirzəbəyli, İ. Brüsseldəki erməni vəhşiliyi Xocalı dəhşətinin davamıdır / İttifaq Mirzəbəyli //Xalq qəzeti.-2020.- 26 iyul.- S.1.

<http://www.anl.az/down/megale/xalqqazeti/2020/iyul/718083.htm>

Məqalə Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın xalq müraciəti ilə başlayır: “Onilliklər boyu aşılana nifrət və azərbaycanofobiya ideologiyası öz “eybəcər bəhrəsini” verir – ermənilərin bir qismi dinc azərbaycanlı nümayişçilərə dünya paytaxtlarının mərkəzində daş atır, digərləri Azərbaycan vətəndaşlarının evlərinə ağır artilleriya silahlarından atəş açırlar.”

Burada qeyd olunur ki, Mehriban xanım Əliyeva insan haqlarının müdafiəsini özlərinin missiyası elan edən “Freedom House”, “Amnesty International” və “Human

Rights Watch” təşkilatlarını törədilmiş hadisələrə ədalətli qiymət verməyə çağırır. Birinci vitse-prezident Amerikanın Los-Anceles şəhərində və bəzi Avropa ölkələrinin paytaxtlarında baş vermiş hadisələrlə bağlı həmvətənlərimizə ünvanladığı müraciətdə deyir ki, bu faktlar milyonlarla azərbaycanlı kimi, məni də dərinədən hiddətləndirib.

Mirzəbəyli, İ. Xocalı üçün özünü fəda etməyə hazır olan şuşalı / İttifaq Mirzəbəyli // 525-ci qəzet.-2020.- 24 yanvar.- S.12.

<http://www.anl.az/down/meqale/525/2020/yanvar/89.htm>

Məqalədə söhbət Azərbaycan İnşaat Mühəndisləri İnstitutunun – indiki Memarlıq və İnşaat Universitetinin dosenti, texnika elmləri namizədi Arif Abbasovun Azərbaycan dövləti Xocalı rayonunu yaradanda və həmin rayon mərkəzinə şəhər status verilməsi məsələsi ortaya çıxanda Arif müəllimin göstərdiyi təşəbbüskarlığından gedir.

Musayeva, Y. İkinci Xocalı: Ermənistanın Gəncə cinayəti Azərbaycan xalqına qarşı törədilən növbəti soyqırımıdır / Yasəməh Musayeva // Azərbaycan.-2020.-15 oktyabr.- S.1; 9.

<http://www.anl.az/down/meqale/azerbaycan/2020/oktyabr/724404.htm>

Məqalədə 11 oktyabr 2020-ci il tarixində ermənilərin Gəncədə törətdikləri terror hadisəsindən bəhs olunur. Burada qeyd olunur ki, Ermənistanın Gəncə cinayəti

Azərbaycana xalqına törədilmiş növbəti soyqırımıdır – ikinci Xocalıdır.

Məqalənin sonunda bildirilir ki, Azərbaycan xalqı heç zaman işğalla barışmayıb və indi də işğalçının məkrli planlarla yurdumuzdan qoparmağa çalışdığı tarixi əzəli torpaqlarını geri qaytarmaq üçün beynəlxalq hüquq və normalar çərçivəsində mübarizəsinə başlayıb.

Mükərrəmoğlu, M. Bu faciə unudulan deyil... / Mehdi Mükərrəmoğlu // Xalq qəzeti.-2020.- 26 fevral.- S.8.

[http://www.anl.az/down/megale/xalqqaz/eti/2020/fevral/704489\(megale\).pdf](http://www.anl.az/down/megale/xalqqaz/eti/2020/fevral/704489(megale).pdf)

Məqalədə Milli Kitabxanada təşkil olunan “Xocalı – XX əsrin soyqırımı” mövzusunda kitab sərgisinin açılışından, Səriyyə Müslümqızının “Onlar heç vaxt böyüməyəcəklər” və Meyxosş Abdullahın “Пленница...” (“Əsir qadın”) kitablarının, “Xocalı soyqırımı” adlı elektron məlumat bazasının və Xocalı ilə bağlı hazırlanan sənədlərin filmin təqdimatından bəhs olunur.

Məqalədə tədbir iştirakçılarının çıxışları da oxucuların diqqətinə çatdırılır.

Müzəffəroğlu, İ. Xocalı faciəsi ilə bağlı gizli həqiqətlər / İlqar Müzəffəroğlu // Türkünstan.-2020.- 2-8 iyun.- S.19.

[http://anl.az/down/megale/turkustan/2020/iyun/709818\(megale\).pdf](http://anl.az/down/megale/turkustan/2020/iyun/709818(megale).pdf)

Müəllif məqalədə qeyd edir ki, erməni millətçiləri Azərbaycanın tarixi dədə-baba torpaqlarında zaman-zaman qanlı cinayətlər törətmiş, insanlığa sığmayan vəhşiliklərə əl atmışlar.

Məqalədə həmçinin tarixi düşmənlərimizdən, o zamankı Azərbaycan Prezident aparatında və nazirliklərində mövcud olan ikitirəlikdən ətraflı şəkildə bəhs edilir.

Nasir, Ş. Xocalı: Susmayan harayımız / Şafəq Nasir // 525-ci qəzet.-2020.- 26 fevral.- S.9.

<http://www.anl.az/down/megale/525/2020/fevral/216.htm>

Məqalədə müəllifin Xocalı faciəsi ilə bağlı təəssuratları öz əksini tapmışdır.

Burada həmçinin Xocalı faciəsini özündə ifadə edən mövzularda vətənimizdə və xarici ölkələrdə təşkil olunmuş “Tariximizin qanlı səhifələri”, “Əsrin qətləmi: Xocalı”, “Xocalı soyqırımı dünyanın gözü ilə”, “Tariximizin qanlı səhifəsi”, “Qanla yazılmış yaddaş tariximiz” adlı şərgilərdən də bəhs olunmuşdur.

Nəbiyeva, F. Xocalı soyqırımı bəşər tarixində ən qanlı faciələrdən biridir / Firuzə Nəbiyeva // Xalq qəzeti.-2020.- 25 fevral.- S.7.

[http://www.anl.az/down/megale/xalqgazeti/2020/fevral/704103\(megale\).pdf](http://www.anl.az/down/megale/xalqgazeti/2020/fevral/704103(megale).pdf)

Məqalədə 2020-ci il fevralın 15-də Münxen Təhlükəsizlik Konfransı çərçivəsində Prezident İlham Əliyevin və Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyanın iştirakı ilə Ermənistan–Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münəqişəsi ilə bağlı panel müzakirələrindən bəhs olunur.

Məqalənin sonunda Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə başlanan, bütün dünya birliyi tərəfindən dəstəklənən “Xocalıya ədalət!”

kampaniyasından söz açan müəllif bildirmişdir ki, kampaniyanın məqsədi ermənilərin azərbaycanlılara qarşı törətdiyi soyqırımı barədə həqiqətləri beynəlxalq aləmdə yaymaqdır.

Nəsiboğlu, S. Soyqırım var Xocalıda: Qarabağ bizim əvvəl yaralıya şəfali, sonra isə şəfa istəyən yaralı yerimiz oldu / Sevindik Nəsiboğlu // Kredo.- 2020.- 26 fevral.- S.10.

[http://www.anl.az/down/megale/kredo/2020/fevral/704545\(megale\).pdf](http://www.anl.az/down/megale/kredo/2020/fevral/704545(megale).pdf)

Məqalədə qeyd olunur ki, Qarabağ hadisələri xalqımızın ən yaralı yeridir. Nə qədər ki, Qarabağ problemi öz ədalətli həllini tapmayıb və dünya birliyi tərəfindən bu təcavüzə düzgün hüquqi qiymət verilməyib, xalqımızın qəlbi, şəhidlərimizin ruhu sakit olmayacaq.

Müəllif həmçinin Xocalı faciəsi zamanı xalqımızın başına gətirilən müsibətlərdən də bəhs etmişdir.

Nəsirov, E. Azərbaycanlılara qarşı soyqırımı siyasəti: tarixi və siyasi-hüquqi müstəvidə / Elman Nəsirov .- 2020.- 26 fevral.- S.6.

[http://www.anl.az/down/megale/xalqqaz.eti/2020/fevral/704484\(megale\).pdf](http://www.anl.az/down/megale/xalqqaz.eti/2020/fevral/704484(megale).pdf)

Məqələnin əvvəlində bildirilir ki, Azərbaycan xalqına qarşı erməni təcavüzünün başlıca məqsədi tarixi Azərbaycan torpaqları hesabına erməni dövlətinin əsasını qoymaq və sonradan müxtəlif yollarla onu genişləndirməklə “böyük Ermənistan” yaratmaqdan ibarət olmuşdur.

Xocalı faciəsindən ətraflı şəkildə bəhs edən müəllif qeyd edir ki, bəşər tarixində ən qanlı cinayətlərdən biri olan Xocalı soyqırımının 27-ci ildönümü ilə əlaqədar ötən il fevralın 26-da Bakıda ümumxalq yürüşü keçirilmişdir. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev, birinci xanım Mehriban Əliyeva və ailə üzvləri yürüşdə iştirak etmişdirlər.

Məqalənin sonunda müəllif Xocalı soyqırımının 28-ci ildönümü ərəfəsində “Xocalıya ədalət!” şüarını gündəmə gətirir və bununla bağlı tələblərini oxucuların diqqətinə çatdırır.

Novruzov, T. Xocalı faciəsi erməni-faşist təfəkkürünün dəhşətli cinayətidir / Təhmasib Novruzov // Xalq qəzeti.- 2020.- 22 fevral.- S.10.

<http://www.anl.az/down/meqale/xalqqazeti/2020/fevral/703757.htm>

Məqalədə qeyd olunur ki, ermənilərin Azərbaycana qarşı torpaq iddiası ortalığa atıldığı zamandan başlayaraq ölkəyə rəhbərlik edənlərin heç biri baş verən qanlı hadisələrə beynəlxalq aləm tərəfindən siyasi və hüquqi qiymət verilməsinə nail ola bilməmişdir. Müəllif bildirir ki, bu qanlı faciənin əksər beynəlxalq qurumlar, bir sıra dövlətlər tərəfindən bəşəri cinayət kimi tanınması, ümummillə lider Heydər Əliyevin aparıldığı məqsədyönlü siyasətin uğurlu nəticəsidir.

Novruzov, T. Xocalı qətləminə aparan yol: gerçək tarixin xronoloji təhlili: (I yazi) / Təhmasib Novruzov // Səs.-2020.- 18 fevral.- S.8-9.

[http://www.anl.az/down/meqale/ses/2020/fevral/21\(meqale\).pdf](http://www.anl.az/down/meqale/ses/2020/fevral/21(meqale).pdf)

Müəllif məqalədə Xocalıya gələn yolun ardıcılıqla təhlilinə ehtiyac olduğunu qeyd edərək, bir çox tarixi-xronoloji məqamlara toxunar və həmin məqamlarla bağlı subyektiv düşüncələrini oxucuların diqqətinə çatdırmışdır.

Məqalədə həmçinin qeyd olunmuşdur ki, xalqımızın, ümumən bəşəriyyətin tarixində misli görünməmiş Xocalı qətliamı məhz ümummillə lider Heydər Əliyevin ikinci dəfə rəhbərliyi dövründə, beynəlxalq qurumlar və dünya ictimaiyyətinin diqqətində olmuşdur.

Rəşid, L. “Xocalıya ədalət!” kampaniyası Heydər Əliyev Fondunun prioriteti kimi / Leyla Rəşid // Xalq qəzeti.-2020.- 23 fevral.- S.6.

[http://www.anl.az/down/meqale/xalqqazeti/2020/fevral/703905\(meqale\).pdf](http://www.anl.az/down/meqale/xalqqazeti/2020/fevral/703905(meqale).pdf)

Məqalədə “Xocalıya ədalət!” layihəsi çərçivəsində aparılan ardıcıl və məqsədyönlü tədbirlərdən bəhs olunur.

Burada qeyd olunur ki, Azərbaycan dövlətinin və onun siyasətinin humanist məramlarını özündə ehtiva edən Heydər Əliyev Fondunun prioriteti olan “Xocalıya ədalət!” beynəlxalq təbliğat və məlumatlandırma kampaniyası humanitar hərəkətlərin avanqardı kimi, müasir dünyada ədalət və həqiqətin dayağı olmaq missiyasını həyata keçirənlərin sırasında layiqli yer tutur.

Sadiqov, Ə. “Xocalı harayı” / Əli Sadiqov // Respublika.-2020.-28 fevral.- S.5.

<http://www.anl.az/down/meqale/respublika/2020/fevral/705040.htm>

Məqalədə Bakı şəhəri 26 sayılı tam orta məktəbdə “Xocalı harayı” adlı tədbirdən bəhs olunur.

Sonda Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə başlanmış “Xocalıya Ədalət!” beynəlxalq kampaniyası bu sahədə təbliğat işindən də söz açılmışdır.

Sultanov, Ə. Xocalı qartalı: hekayə / Əziz Sultanov // Ədalət.-2020.- 27 fevral.- S.7.

[http://www.anl.az/down/meqale/adalet/2020/fevral/704563\(meqale\).pdf](http://www.anl.az/down/meqale/adalet/2020/fevral/704563(meqale).pdf)

Məqalədə Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı Əlif Hacıyevin xatirəsinə həsr olunmuş hekayə əks olunmuşdur. Burada qeyd olunur ki, son gülləsinə qədər döyüşən Əlif Hacıyev doğulub boya-başa çatdığı Xocalı torpağında qəhrəmancasına həlak olmuşdur.

Süleymanova, L. Xocalı soyqırımı- insanlığa qarşı cinayət / Leyla Süleymanova // Respublika.-2020.- 26 fevral.- S.6.

[http://www.anl.az/down/meqale/respublika/2020/fevral/704550\(meqale\).pdf](http://www.anl.az/down/meqale/respublika/2020/fevral/704550(meqale).pdf)

Məqalədə qan yaddaşımızın ən faciəli, ağırlı nisgili, ürəyimizdə daim yaşatdığımız Xocalı soyqırımından bəhs olunur. Müəllif qeyd edir ki, bu faciə elə bir dəhşət idi ki, hələ yer üzü belə bir müsibət, belə bir vəhşilik görməmişdir.

Məqalədə həmçinin dünya ictimaiyyətinin Xocalı həqiqətləri barədə məlumatlandırılması istiqamətində görülən işlərdən də bəhs olunur.

Sonda qeyd olunur ki, bu gün öz torpaqlarından didərgin düşmüş xocalılar daim dövlətin diqqət və qayğısını hiss edirlər.

Şəymən. “Onlar heç vaxt böyüməyəcəklər”: *İstanbulda Xocalı faciəsindən bəhs edən kitabın təqdimatı olub / Şəymən // Şərq.-2020.- 22 fevral.- S.15.*

<http://www.anl.az/down/meqale/sherq/2020/fevral/704165.htm>

Məqalədə Türkiyənin İstanbul şəhərində Xocalıda qətlə yetirilmiş 63 uşaqdan bəhs edən, 4 dildə nəşr olunan “Onlar heç vaxt böyüməyəcəklər” kitabının təqdimat mərasimindən bəhs olunur. Burada tədbir iştirakçılarının çıxışları oxucuların diqqətinə çatdırılır.

Məqalənin sonunda qeyd olunur ki, tədbirdə “Xocalı zülmət bir gecə” sənədli filminin də nümayişi olub.

Şıxlinski, M. Xocalı faciəsinin qisası alınacaq / Məcid Şıxlinski // Respublika.-2020.-28 fevral.- S.5.

<http://www.anl.az/down/meqale/respublika/2020/fevral/705049.htm>

Xocalı soyqırımının dəhşətlərindən söz açan müəllif hazırda bu faciənin dünya miqyasında tanınması istiqamətində dövlət rəhbərliyi və Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla xanım Əliyeva tərəfindən görülən misilsiz işlərdən bəhs etmişdir.

Şırlanlı, Ə. Xocalını qan dənizində kimlər boğurdular?...: (Şuşadan

*görünən Xocalı) / Əyyub Şırlanlı //
Ədalət.-2020.- 25 fevral.- S.4.
[http://www.anl.az/down/meqale/adalet/2020/fevral/704896\(meqale\).pdf](http://www.anl.az/down/meqale/adalet/2020/fevral/704896(meqale).pdf)*

Məqalədə 1988-1992-ci illərdə Dağlıq Qarabağdakı hadisələrin canlı şahidlərindən, öz tarixi adını, məğrurluğunu qoruyub-saxlayan, öz doğma övladlarının yolunu gözləyən, yenidən şöhrətlənəcək, tez bir zamanda düşməndən azad olacaq Azərbaycan şəhərinin faciəsindən – Xocalıdan bəhs edilir.

Müəllif qeyd edir ki, burada yazılanlar nə əfsanədir, nə də nağıldır, bunlar gözlərimiz qarşısında baş verən hadisələrdir.

*Tağızadə, G. Xocalı-xalqımızın qan yaddaşı / Gülnarə Tağızadə //
Respublika.-2020.- 26 fevral.- S.6.
[http://www.anl.az/down/meqale/respublika/2020/fevral/704548\(meqale\).pdf](http://www.anl.az/down/meqale/respublika/2020/fevral/704548(meqale).pdf)*

Məqalədə tarixin ən qanlı hadisələrdən biri hesab edilən Xocalı faciəsi haqqında məlumat oxucuların nəzərinə çatdırılır.

Müəllif burada “Xocalı soyqırımını qurbanlarının xatirəsinə sükut dəqiqəsi elan edilməsi haqqında” 25 fevral 1997-ci il tarixli Sərəncamdan və Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin 26 fevral 2002-ci il tarixli qərarı ilə təsdiq edilmiş “Xocalı soyqırımının 10-cu ildönümü ilə əlaqədar Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin Bəyanatı”ndan da bəhs edir.

Vəliyev, H. Xocalı soyqırımı: XX əsrin faciəsi / Hüseyin Vəliyev // Respublika.- 2020.-1 mart.- S.7.

<http://www.anl.az/down/meqale/respublika/2020/mart/705324.htm>

Məqalə Xocalı faciəsinin 28-ci ildönümü münasibətilə qələmə alınmışdır.

Burada Xocalı soyqırımı ilə bağlı real və konkret faktların daha dolğun şəkildə dünya ictimaiyyətinin diqqətinə çatdırılması üçün Heydər Əliyev Fondu sistemli və ardıcıl işkildə gördüyü işlərdən də bəhs edilir.

Məqələnin sonunda qeyd olunur ki, Azərbaycan üçün diplomatik qələbə hesab edilə biləcək Münxen Konfransı təsdiqlədi ki, dövlətimizin rəhbəri Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həlli məsələsində prinsipal, dönməz və inamlı mövqedədir. Ancaq, Ermənistan baş nazir Nikol Paşinyanın timsalında bir daha dünya ictimaiyyəti qarşısında ifşa olundu.

Vəliyev, H. Xocalı soyqırımı - XX əsrin faciəsi olan qan yaddaşımız!: İndiki və gələcək nəsillərimiz bu amansız cinayəti heç vaxt unutmamalıdır / Hüseyin Vəliyev // Kaspı.-2020.- 26 fevral.- S.7.

[http://www.anl.az/down/meqale/kaspi_az/20/fevral/681936\(meqale\).pdf](http://www.anl.az/down/meqale/kaspi_az/20/fevral/681936(meqale).pdf)

Məqələdə qeyd olunur ki, Xocalı soyqırımının 28-ci ildönümünə aid tədbirlər Azərbaycanın bütün regionları ilə yanaşı, dost və qardaş ölkələrdə də bu qanlı terror aktı nəticəsində qətlə yetirilmiş insanların xatirəsi yad edilir.

Burada Xocalı faciəsi ilə bağlı real və konkret faktların dolğun şəkildə dünya ictimaiyyətinə çatdırılmasında

ümummilli lider Heydər Əliyevin fəaliyyətindən, Prezident İlham Əliyevinhəyata keçirdiyi məqsədyönlü siyasətdən, “Xocalıya ədalət!” beynəlxalq kampaniyasının gördüyü işlərdən də bəhs olunur.

Yusifovlu, İ. XX əsrin faciəsi-Xocalı: Dilimi yandıran yanıqlı adam... / İbrahim Yusifovlu // Ədalət.-2020.- 22 fevral.- S.9.

[http://www.anl.az/down/meqale/adalet/2020/fevral/704874\(meqale\).pdf](http://www.anl.az/down/meqale/adalet/2020/fevral/704874(meqale).pdf)

Məqalədə Xocalı faciəsinin amansızlıqlarından bəhs olunur. Qeyd edək ki, müəllif məqaləyə Xocalı soyqırımı ilə bağlı şeirlərdən bəndlər də əlavə etmişdir.

Məqələnin sonunda Xocalı soyqırımının ildönümü haqqında respublika prezidentinin sərəncamından sitat öz əksini tapmışdır.

Yusifovlu, Q “Dünyanın tanıdığı faciə – Xocalı soyqırımı” / Qabil Yusifovlu // Xalq qəzeti.-2020.- 25 fevral.- S.10.

[http://www.anl.az/down/meqale/xalqqaz.eti/2020/fevral/704475\(meqale\).pdf](http://www.anl.az/down/meqale/xalqqaz.eti/2020/fevral/704475(meqale).pdf)

Məqalədə fevralın 24-də AMEA-nın Nizami Gəncəvi adına Milli Azərbaycan Ədəbiyyatı Muzeyində “Dünyanın tanıdığı faciə – Xocalı soyqırımı” mövzusunda təşkil olunmuş elmi sessiyasından bəhs olunur. Tədbirdə “Xocalı faciəsi və erməni yalanları” mövzusunda məruzə ilə çıxış edən Muzeyin direktoru, akademik Rafael Hüseynovun söylədiyi fikirlər oxucuların diqqətinə çatdırılır.

Zahidov, B. Xocalıdan Gəncəyədək... / Bəhram Zahidov // Xalq qəzeti.-2020.- 20 oktyabr.- S.14.

[http://www.anl.az/down/megale/xalqqazeti/2020/oktyabr/724614\(megale\).pdf](http://www.anl.az/down/megale/xalqqazeti/2020/oktyabr/724614(megale).pdf)

Məqalədə bildirilir ki, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin hüquqi baxımdan tənzimlənməsi, Xocalı və Gəncə genosidinin hüquqi təhlili problemlərinin öyrənilməsi göstərir ki, beynəlxalq hüququn bir sıra ciddi problemlərinin həlli vaxtı çatmışdır.

Burada həmçinin beynəlxalq təşkilatların təcavüzkar dövlət olan Ermənistanı, qondarma qurum olan “Dağlıq Qarabağ Respublikası” na qarşı biganə münasibəti öz əksini tapmışdır. Müəllif sonda qeyd edir ki, bu məsələ milli və beynəlxalq güclərin birgə səyi ilə hüquq müstəvisində həll edilməli, Azərbaycanın ərazi bütövlüyü, Konstitusiyası quruluşu, milli təhlükəsizliyi tam təmin edilməlidir

Zaman, E. Yolu, işığı,ərzaqı tükənmiş Xocalı ermənistanı qarşı təkbaşına,qəhrəmancasına döyüşürdü / Elçin Zaman // İki sahil.-2020.- 27 fevral .- S.16.

[http://anl.az/down/megale/iki_sahil/2020/fevral/706562\(megale\).pdf](http://anl.az/down/megale/iki_sahil/2020/fevral/706562(megale).pdf)

Məqalə Xocalı faciəsinin 28-ci ildönümü münasibətilə qələmə alınmışdır. Müəllif bildirir ki, insanların diri-diri yandırılması, başlarının kəsilməsi, körpə uşaqların gözlərinin çıxarılması, hamilə qadınların yandırılması-erməni vəhşiliyinin Xocalı soyqırımındakı təzahürüdür.

Burada qeyd olunur ki, Xocalı soyqırımının dünya ölkələri tərəfindən tanınması üçün Prezident İlham Əliyev

və ölkənin Birinci vitse-prezidenti, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti, UNESCO-nun və İSESKO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban xanım Əliyeva səmərəli görüşlər keçirmiş, beynəlxalq tədbirlərin təşkilinə nail olmuşdur. Burada həmçinin Heydər Əliyev Fondunun vite-prezidenti Leyla Əliyevanın “Xocalıya ədalət!” kampaniyasında da söz açılır.

Zəka. Beynəlxalq ictimaiyyət dərk etməlidir ki Xocalı soyqırımını bütün bəşəriyyətə qarşı yönəlib: Xocalı sakinlərinə qarşı soyqırımını cinayəti Dağlıq Qarabağın işğalı planının tərkib hissəsi idi / Zəka // Olaylar.-2020.-22-24 fevral.- S.11.

<http://www.anl.az/down/meqale/olaylar/2020/fevral/703920.htm>

Məqalədə Xocalı soyqırımının 28-ci ildönümü ilə bağlı təşkil olunacaq tədbirlərdən söz açılır. Burada qeyd olunur ki, bu il dünyanın 50-dən çox ölkəsində Xocalı soyqırımının qurbanları yad ediləcəyi nəzərdə tutulur.

Müəllif bildirir ki, Azərbaycan öz həqiqətlərini beynəlxalq ictimaiyyətə çatdırmaq məqsədilə Almaniyanın Berlin şəhərindəki Brandenburq qapıları yaxınlığında yerləşən Paris meydanında Xocalı Soyqırımının 28-ci ildönümü ilə əlaqədar Ümumavropa Qarabağ mitinqi keçiriləcək.

Mündəricat

Tərtibçidən.....	3
Məqalələr.....	4